

Saskibaloia

HIZTEGIA

KULTURA SAILA
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza

DEPARTAMENTO DE CULTURA
Viceconsejería de Política Lingüística

Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco

Vitoria-Gasteiz, 2011

Lan honen bibliografia-erregistroa
Eusko Jaurlaritzaren Liburutegi Nagusiaren katalogoan aurki daiteke:

<http://www.euskadi.net/ejgvbiblioteka>

Argitaraldia: I.a, 2011ko azaroa

Ale-kopurua: 1.500 ale

© argitaraldi honena: Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra

Argitaratzailea: Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia
Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco
Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz

Internet: www.euskadi.net/euskara21

Azala: Antton Olariaga

Inprimaketa: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ISBN: XXXXXXXXXXXXXXXX

Lege gordailua: XXXXXXXXX

HITZAURREA

HIZKUNTZA EROSO eta erraz hitz egin eta erabiliko bada, baliabide eta tresna egokiak beharrezkoak dira, eta eginkizun horretan leku garrantzitsua betetzen dute hiztegiak. Hizkuntzak etengabe aldatzen dira bizirik badaude, garai eta behar berrietara egokitzeko, eta, horrenbestez, hizkuntza baten modernizazioaren eta eguneratzearen prozesua ez da inoiz amaitzen. Horregatik, hizkuntzaren altxor lexikoa etengabe elikatu behar da, hizkuntza bera normalizatzeko batetik eta erabiltzaileen beharrei erantzuteko bestetik. Horregatik, helburu horri jarraituta argitaratzen dugu eskuartean duzun hiztegi hau, zalantzarik gabe, euskararen erabilera erraztuko duena.

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiak, corpus-plangintzari eta euskararen kalitateari dagokienez, Hiztegi Batua amaitu eta argitaratzea, eta datozen urteotarako terminologia-lanaren plangintza egitea agindu zuen (EBPN VI.3.3.a).

Hori horrela, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak (HPS) EBPNk agindutakoa gauzatzeko, hainbat ekimen jarri zuen martxan: batetik, “EUSKALTERM Euskal Terminologia Banku Publikoa” sortu zuen 2001ean; bestetik, Terminologia Batzordea eratu zuen Euskararen Aholku Batzordearen barruan.

EUSKALTERM erabilera publikoko bankua da, Eusko Jaurlaritzak bideratu eta sustatu nahi duen terminologiaren produkzioaren, kudeaketaren eta hedapenaren muina. Banku hori metodologia eta irizpide jakin batzuen arabera eguneratu eta elikatzen da, beti ere Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planak jarraituz.

Beraz, EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa etengabe elikatzen eta zabaltzen ari gara Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzatik IVAPekin lankidetzan, euskal terminologiaren normalizazioari eta zabalkundeari ekin eta eusteko. Terminologia Batzordeari dagokio, bestalde, terminologia-alorrean dauden lehentasunak finkatzea, lan-proposamenak egin, terminologia-lanerako irizpideak ezartzea eta abar.

Lan horren guztiaren emaitza da eskuartean duzuen hiztegi hau. Hiztegia jorratzen duen eremuko erabiltzaileen premiak asetzeko baliagarri izatea nahi genuke, bai eta gure hizkuntzaren normalizazio eta eguneraketaren bidean urrats garrantzitsua izatea ere. Hiztegi hau eta honekin batera argitaratzen ditugun guztiak eguneroko jardunean erabiltzera animatzen zaituztegu guztiok, euskaldunok lexiko gero eta aberatsagoa izan dezagun gure eguneroko bizitzan ere.

Vitoria-Gasteiz, 2011ko azaroaren 4a

Lourdes Auzmendi Ayerbe

Hizkuntza Politikarako sailburuordea

HIZTEGIARI BURUZKO ARGIBIDEAK

Hiztegi hau UZEI Terminologia eta Lexikografia Zentroak egin du EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa (www.euskara.euskadi.net/euskalterm) eguneratzeko eta elikatzeko entitate horrek Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzarekin (HPS) izenpetutako kontratuen barruan. Kontratuok HPSk eta IVAPek finantzatu dituzte, bi erakunde horiek sinatutako hitzarmenen bidez.

EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa da Terminologia Batzordeak finkatutako terminologia-lana zabaltzeko ardatza. Aldi berean esan behar da Terminologia Batzordeak onartutako jarduketa-planen barruan ezarritako lehentasunen arabera eguneratzen dela Terminologia Banku Publikoa.

Euskararen Aholku Batzordeko Terminologia Batzordeak¹ euskarazko terminologia-lanerako finkatu zuen metodologiari jarraituta, hiztegi hau, lehenengoz, hizkuntzalariez eta eremuko adituez osatutako batzorde teknikoak aztertu eta landu zuen, Terminologia Batzordeari behin betiko proposamena luzatzeko. Normalizazio-prozesuaren azken urratsa Terminologia Batzordeak onartzea izan da.

Beraz, hemen duzue eremu honetako terminologiaren erabiltzaileei Terminologia Batzordeak gomendatzen dien terminologia.

1 176/2007 DEKRETUA, urriaren 16koa, Euskararen Aholku Batzordeari buruzkoa

Hiztegia erabilitako ponderazio-markak:

(4) Termino normalizatua / gomendatua

(3) Termino onartua (baina ez lehenetsia, beste bat gomendatzen delako)

Hiztegia erabilitako laburtzapenak:

eu euskara

es español

fr français

en English

Sin. sinonimoa

Ik. ikus

NORMALIZAZIOA

BATZORDE TEKNIKOA

Xabier de La Fuente (EITB)

Maite Fuentes (SHEE-IVEF)

Jabier Agirre (UZEI)

Koordinatzailea: **Koro Urkizu** (HPS)

TERMINOLOGIA BATZORDEA

Lourdes Auzmendi Ayerbe, Hizkuntza Politikarako sailburuordea

Mª Encarnacion Echazarra Huguet, IVAPeke zuzendari nagusia

Ivan Igartua Ugarte, EABko idazkaria

Araceli Díaz de Lezana Fernández de Gamarra, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzako ordezkaria

Maite Imaz Leunda, IVAPeke ordezkaria

Andoni Sagarna Izagirre, Euskaltzaindiaren ordezkaria

Iker Etxebeste Zubizarreta, Unibertsitate Zerbitzuetarako Euskal Ikastetxeko (UZEIko) ordezkaria

Xabier Alberdi Larizgoitia, Euskal Herriko Unibertsitateko Euskara Institutuko ordezkaria

Ibon Olaziregi Salaberria, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren Euskara Zerbitzuaren ordezkaria

Mertxe Olaizola Maiz, aditua

Alberto Atxabal Rada, aditua

Joseba Erkizia Itoitz, aditua

Miel Loinaz Beristain, aditua

Asier Larrinaga Larrazabal, aditua

Alfontso Mujika Etxeberria, aditua

ADITUAK

Martin Agirre. Egin Irratia

Antton Anasagasti. PAT-COP Durango

Bego Antxutegi. HAEE/IVAP

Iñaki Elortza. Euskadi Irratia

Enekoitz Esnaola. Euskaldunon Egunkaria

Iñaki Frieria. SHEE/IVEF

Xabier de la Fuente. ETB

Josu Larreategi. Taugrés Baskonia

Josean Querejeta. Taugrés Baskonia

Luis Querejeta. Taugrés Baskonia

EREMU - ZUHAITZA

- 1. Instalazioak: jokalekua; materiala**
- 2. Pertsonala: kirolariak; pertsonal ofiziala; pertsonal teknikoa eta laguntzailea**
- 3. Ekipamendua**
- 4. Partida: partidaren martxa; taktikak eta joko-ekin-tzak; arbitrajea**
- 5. Organizazioa**
- 6. Orokorra**

AURKIBIDEA

Bokabularioa sailka	11
1. Instalazioak: jokalekua; materiala. . .	12
2. Pertsonala: kirolariak; pertsonal ofiziala; pertsonal teknikoa eta laguntzailea	17
3. Ekipamendua	23
4. Partida: partidaren martxa; taktikak eta joko-ekintzak; arbitrajea.	24
5. Organizazioa	61
6. Orokorra.	62
Euskarazko aurkibidea	63
Gaztelaniazko aurkibidea	73
Frantsezko aurkibidea	83
Ingelesezko aurkibidea	91
Erreferentzia bibliografikoak	99

BOKABULARIOA SAILKA

I. INSTALAZIOAK: JOKALEKUA; MATERIALA

1

24 segundoko erloju (4)

Sin. 24 segundoko tresna (4)

Atzeraka kontatzeko sistema bat eta seinale akustiko bat izaten duen tresna, mahaiko laguntzaileak 24 segundoko tarteak kontatzeko eta adierazteko erabiltzen duena.

es marcador de 24 segundos;
dispositivo de 24 segundos

fr appareil des 24 secondes

en 24-second device

24 segundoko tresna

Ik. 24 segundoko erloju

3 segundoko eremu

Ik. eremu mugatu

6,75 m-ko marra

Ik. hiru puntuko marra

2

albo (4)

Saskibaloiko kantxa edo jokaleku angeluzuzenaren bi alde luzeetako marren ingurua.

es banda

fr aile

en wing

3

alboko marra (4)

Hondoko marrekin batera jokalekua mugatzen duten bi marrak, laukizuzenaren zabalera ematen dutenak.

es línea de banda; línea lateral

fr ligne de touche; ligne latérale

en sideline

4

aulki (4)

Jokalekutik kanpora eta idazkarien mahaiaren albo banatan egoten diren eserlekuetako bakoitza; partida jokatzen den bitartean entrenatzailea, bigarren entrenatzailea, ordezko jokalaria eta gehienez ere beste bost laguntzaile esertzen dira aulki horietan.

es banquillo

fr banc

en bench

5

baloi (4)

Airez puztutako ganbera batek eta gomazko estalki batek osatzen duten gorputz esferikoa, saskibaloian aritzeko erabilia. Kategorien arabera, hiru baloi-mota bereizten dira: 7. zk., 75-76 cm-ko zirkunferentzia eta 567-624 g bitarteko pisua dituen, ertaina edo 6. zk. duena, 72-73 cm-ko zirkunferentzia eta 510-567 g bitarteko pisuarekin, eta minibasket-ekoa edo 5. zk. duena, 69-70 cm eta 470-510 g bitartekoa, hurrenez hurren.

es balón

fr balle; ballon

en ball

6

bost pertsonalen adierazle (4)

Sin. bost pertsonalen bandera (3)
Idazkarien mahaiaren gainean, bosgarren falta pertsonala egin duen taldearen aldean jartzen den seinale edo banderatxo gorria.

es indicador de las cinco faltas; banderita de cinco personales; banderita de mesa

fr plaquette pour la cinquième faute personnelle

en five personal foul marker

bost pertsonalen bandera

Ik. bost pertsonalen adierazle

7

erdiko marra (4)

Jokalekuaren hondoko bi marretatik distantzia berdiner eta haiekiko paralelo dagoen marra, jokalekua bi zati berdinetan zatitzen duena eta alboko marretatik kanpora 15 cm ateratzen dena.

es línea central

fr ligne de centre; ligne médiane

en centre line; division line; midcourt line

8

erdiko marraren luzapen (4)

Alboko bi lerroetatik kanpora ateratzen diren erdiko marraren 15 zentimetroke bi zatietako bakoitza; arbitroak erdiko marraz atzerako faltak seinalatzeko erabiltzen da.

es prolongación de la línea central

fr ligne médiane prolongée

en extended centre line

9

erdiko zirkulu (4)

Jokalekuaren erdi-erdian kokatua dagoen zirkulua. Bertan egiten da hasierako sakea edo jokalarien arteko jauzia.

es círculo central

fr cercle central

en centre circle

10

eremu mugatu (4)

Sin. 3 segundoko eremu (3)

Jokalekuaren alde bakoitzean saskiaren azpian geratzen den eremu angeluzuzen edo trapezoidala, hondoko marraren, jaurtiketa libreko marraren eta bi horiek lotuz egiten diren beste bi marren tartean mugatuta geratzen dena. Erasotzaileak ezin dira egon bertan hiru segundo baino gehiago jarraian.

es área restringida; zona de 3 segundos; zona restringida

fr zone des 3 secondes; zone restrictive

en restricted area; 3-second area; 3-second lane

11

falta-taula (4)

Idazkariak edo bere laguntzaileak jokalaria batek egindako falta zenbatgarrena den jendeari erakusteko erabiltzen duen oholtxo kirtenduna.

es plaqueta; tablilla

fr plaquette

en marker; wand

12

hiru puntuko marra (4)

Sin. 6,75 m-ko marra (3)

Zentroa alde bakoitzeko hondoko marraren erdian jarritz 6,75 m-ko erradioarekin egiten diren bi marra erdizirkularrak.

es línea de tres puntos; línea de 6,75 m

fr ligne des trois points

en three-points line

13

hondoko marra (4)

Alboko marrekin batera jokalekua mugatzen duten bi marretako bakoitza; laukizuzenaren luzera ematen du, eta bi saskietako bat izaten du.

es línea de fondo

fr ligne de fond

en base line; end line

14

idazkariaren mahai (4)

Sin. ohar-hartzaileen mahai (3)

Jokalekuaren erdi-parean eta kantxako marretatik kanpora egoten den mahaia; ohar-hartzaileak eta, zenbait lehiaketatan, komisario tekniko bat jartzeko izaten da.

es mesa de anotadores; mesa de auxiliares

fr table de marque; table des officiels mineurs

en minor official's table; score table; scorer's table

15

jaurtiketa libreko korridore (4)

Eremu mugatua eta horri erantsitako zirkulu-erdi bat (1,80 m-ko erradioa eta zentroa jaurtiketa libreko marraren erdian dituena) hartzen duena.

es bombilla; botella; pasillo de tiro libre

fr bouteille; couloir de lancer franc

en free-throw lane; key; key-hole

16

jaurtiketa libreko marra (4)

Jokalekuaren alde bakoitzean hondoko marretatik 5,80 m-ra eta erdian zentratuta dagoen marra, hondoarekiko paraleloa, 3,6 m luzekoa eta jaurtiketa libreko egiteko non jarri behar den markatzen duena.

es línea de tiros libres

fr ligne de lancer franc

en charity line; charity stripe line; free-shot line; foul line; free-throw line

17

jokaleku (4)

Sin. kantxa (4)

Saskibaloian jokatzeko eremu errektangularra, gogorra, zementu, parket edo material sintetikoakoa. 24-28 m luze eta 13-15 m zabal da. FIBAK antolatutako lehiaketa ofizialean, ordea, jokalekua 28 x 15 m-koa izaten da.

es cancha; pista de juego; terreno de juego

fr terrain de jeu

en field of play; court; playing court

kantxa

Ik. jokaleku

18

kronometro (4)

Zehaztasun handiko erlojua, kronometratzaileak jokoaren zati edo denborak, hutsarteak, atsedendaldiak, etab. kontrolatzeko erabiltzen duena.

es cronómetro**fr** chronomètre**en** stopwatch

19

markagailu (4)

Partidaren inguruko informazioa emateko egoten den pantaila moduko tresna ia beti elektronikoa: joko-denbora, puntuak, jokalarien izenak, bakoi-tzak egindako faltak eta beste hainbat gauza azaltzeko erabiltzen da.

es marcador**fr** tableau**en** scoreboard

20

mugako marra (4)

Hondoko eta alboko marretako bakoi-tza, hau da, jokalekuaren eremua itxi eta mugatzen duten lau marretako bakoitza.

es línea de demarcación**fr** ligne de délimitation; ligne de limite; ligne délimitant le terrain**en** boundary line; demarcation line**ohar-hartzaileen mahai**

Ik. idazkarien mahai

21

sare (4)

Saskian, uztaitik zintzilik jartzen den soka zurizko multzo txirikordatua, 40 cm luzekoa eta goiko ahotik behetik baino zabalagoa dena, eta saskian sartutako baloia gerarazteko balio duena.

es red**fr** filet**en** cord; net

22

saski (4)

Uztaiak eta sareak osatutako multzoa.

es canasta; cesto**fr** panier**en** basket

23

taula (4)

Jokalekuaren hondoko mutur bakoi-tzean, saskiaren atzetik eta hari eutsiz jartzen den erreboteko eremu laukizuzena. Araudiaren arabera, material gogor eta, ahal dela, gardenez egina egon behar du, eta, kategorien arabera, neurri hauek izan behar ditu: 1,80 x 1,05 m saskibaloian, eta 1,20 x 0,90 m minibasket-ean

es tablero**fr** panneau**en** backboard; board

24

taula-euskarri (4)

Taulari eusteko balio duen egitura zurruna; hondoko marratik kanpora aterata egon behar du, metro bat gutxienez, eta erraz ikusteko moduko kolorez pintatua; gainetik material bigunekin estalia egoten da.

es soporte del tablero**fr** support de panneau**en** backboard support

25

uztai (4)

Burdinazko pieza zirkularra, barnetik 45 cm-ko diametroa duena, normalean kalabaza-kolorez pintatua, 3,05 m-ko altueran kokatua (2,90 m minibasket-ean). Sarea bertatik zintzilik egoten da, eta, saskiratzea lortzeko, baloia uztaiaren barrutik sartu behar du.

es aro**fr** anneau**en** ring

26

zirkulu (4)

Jokalekuan marraztutako 1,80 m erradioko hiru zirkunferentzietako bakoitza: erdi-erdian bat eta albo banatan, talde bakoitzaren jaurtiketa libreko korridorean, beste bana.

es círculo

fr cercle

en circle

27

zona neutral (4)

Jaurtiketa libreko korridorearen bi aldeetara geratzen diren tarte mugatuak, jaurtiketa libre bat egin behar denean beste jokalaria jartzeko lekua izaten direnak.

es zona neutral

fr zone neutre

en neutral zone

2. PERTSONALA: KIROLARIAK; PERTSONAL OFIZIALA; PERTSONAL TEKNIKOA ETA LAGUNTZAILEA

28

24 segundoko tresnaren

arduradun (4)

24 segundoko erlojuaz arduratzen den mahaiko laguntzailea, hogeita lau segundoen arau hori aplikatzen laguntzen duena.

es operador de los 24 segundos

fr opérateur de l'appareil des 24 secondes; opérateur des 24 secondes

en 24-second clock operator

29

arbitro (4)

Sin. epaile (4)

Partida bat zuzendu, joko-arauak interpretatu, eta arauak hausten dituzten jokalaria, teknikari eta laguntzaileak zigortzeaz arduratzen den pertsona.

es árbitro

fr arbitre

en official

30

arbitro laguntzaile (4)

Arbitro nagusiari jokoaren gorabeherak zuzentzen laguntzen dion arbitroa; laguntza hori ez dio ematen arautegiak arbitro nagusiari egozten dizkion zeregin teknikoetan.

es árbitro auxiliar

fr arbitre-adjoint; aide arbitre

en umpire

31

arbitro nagusi (4)

Jokoaren zuzendaritzan aginterik handiena duen arbitroa. Bere egitekoak dira materiala egiaztatzea eta onartzea, erloju ofiziala aukeratzea eta partidaren akta onartzea.

es árbitro principal

fr premier arbitre; arbitre

en referee

32

arbitro-talde (4)

Arbitro nagusiak, arbitro laguntzaileak eta mahaiko laguntzaileek, hau da, jokoaren arauak interpretatu eta aplikatzeaz arduratzen direnek osatzen duten multzoa.

es equipo arbitral

fr équipe arbitrale

en refereeing corps

33

aurkari (4)

Talde baten kontra ari den beste taldea edo talde horretako jokalaria.

es adversario; contrario; oponente

fr adversaire

en opponent

base

Ik. joko-antolatzaile

34

bigarren entrenatzaile (4)

Sin. entrenatzaile laguntzaile (4)

Entrenatzaileari entrenamenduetan eta partidetan laguntzen dion kirol-teknikaria, behar denean hura ordeztu ere egin dezakeena.

es entrenador ayudante; segundo entrenador

fr entraîneur adjoint

en assistant coach

35

blokeatzaile (4)

Blokeo bat egiten duen jokalaria.

es bloqueador

fr bloqueur

en blocker

bosteko titular

Ik. hasierako talde

36

defendatzaile (4)

Baloia ez duen taldeko jokalaria.

es defensor; defensa; jugador defensivo

fr défenseur; joueur défenseur

en defender; defensive player

37

dribinlari (4)

Driblinak egiten dituen jokalaria.

es driblador

fr dribleur

en dribbler

38

entrenatzaile (4)

Entrenamenduak planifikatu eta zuzentzeaz gain, partidan zehar taldearen zuzendaritzaz arduratzen den kirol-tek-nikaria.

es entrenador

fr entraîneur

en coach

entrenatzaile laguntzaile

Ik. bigarren entrenatzaile

epaile

Ik. arbitro

39

erasotzaile (4)

Sin. jokalaria erasotzaile (4)

Baloiaren kontrola duen taldeko jokalaria. Partidan zehar, edozein jokalaria etengabe pasatzen da erasotzaile izatetik defendatzaile izatera eta alderantziz.

es atacante; jugador atacante;

jugador ofensivo

fr attaquant; joueur attaquant

en attacker; offensive player

40

errebote-hartzaile (4)

Erreboteak hartzen ona izateagatik nabarmentzen den jokalaria.

es reboteador

fr rebondeur; récupérateur

en rebound man; rebounder

41

eskolta (4)

Jokoak markatutako premien arabera, hegalekoaren edota basearen funtzioak konbinatzen dituen jokalaria; bi postu horietan aritzeko adinako gaitasuna eta ezaugarriak ditu. Eskoltari «2» zenbakia dagokio.

es escolta

fr arrière

en shooting guard

42

hartzaile (4)

Pase bat egiten denean baloia hartzen duen jokalaria.

es receptor

fr réceptionnaire

en receiver

43

hasierako talde (4)

Sin. bosteko titular (3)

Partida bati hasiera emateko talde bakoitzak izendatutako bost jokalariren multzoa.

es formación inicial; quinteto inicial; cinco inicial de salida

fr formation initiale

en five; quintet

hegal

Ik. hegaleko

hegal-pibot

Ik. hegaleko pibot

44

hegaleko (4)

Sin. hegal (4)

Erasoko fasean jokalekuaren alboko edo saihetseko eremuetan kokatu ohi den jokalaria. Perimetroan zehar mugitu ohi da, ondoren jaurtiketa egiteko. Pibota baino txikiagoa izaten da. Normalean hegalekoari «3» zenbakia dagokio.

es ala; alero**fr** ailier; avant**en** forward; winger; wing

45

hegaleko pibot (4)

Sin. hegal-pibot (4)

Hegalekoaren eta pibotaren funtzioak konbinatzen dituen jokalaria, jokoaren premien arabera eta bere altuera aprobetxatuz zenbait unetan pibotei laguntzen baitie, erreboteko lanean batik bat. Hiru-bost metroko distantziatik jaurtitzailer egokia izaten da. Normalean hegal-pibotari «4» zenbakia dagokio.

es ala-pívot; alero-pívot**fr** pivot en avant; ailier fort**en** forward pivot

46

idazkari (4)

Sin. ohar-hartzailer (3)

Mahaiko laguntzailer, partidaren akta betetzeko eginkizuna duena.

es anotador**fr** marqueur**en** scorekeeper; scorer

7

idazkariaren laguntzailer (4)

Mahaiko laguntzailer; zenbait partidatan egoten da idazkariari laguntza eskainiz, eta berak erakusten du jendaurrean jokalaria bakoitzak partida jokatu bitartean egindako falta pertsonalen ordena adierazten duen plaka (falta-taula, alegia).

es ayudante de anotador**fr** aide marqueur**en** assistant scorer

48

jaurtitzailer (4)

Saskira jaurtiketak egiten dituen jokalaria.

es lanzador; tirador**fr** tireur**en** shooter

49

jokalaria blokeatu (4)

Aurkariaren blokeoa jasotzen duen defendatzailer.

es jugador bloqueado**jokalaria erasotzailer**

Ik. erasotzailer

50

jokalaria-zerrenda (4)

Partidaren aktan jasota geratzen den jokalaria-multzoa, hamar jokalaria talde bakoitzeko: bost hasierako taldea osatzen dutenak eta beste bost ordeko, entrenatzaileak nahi duenean aldatzeko geratzen direnak.

es alineación**fr** formation; alignement**en** line-up

51

joko-antolatzaile (4)

Sin. base (3)

Taldearen joko, erasoan batez ere, zuzendu eta antolatzen duen jokalaria. Pasatzaile eta driblinlari egokia izaten da, normalean bere taldekoak baino txikiagoa, eta bera izaten da kontraerasoa eramaten duena. Normalean baseari «1» zenbakia dagokio.

es base

fr constructeur de jeu; meneur de jeu; poste

en playmaker

52

kapitain (4)

Taldea ordezkatzeko duen jokalaria, arbitroekin hitz egiteko ardura duena eta partida hasi aurretik epaileekin eta beste taldeko kapitainarekin zozketan parte hartzen duena.

es capitán

fr capitaine

en captain

53

komisario (4)

Nazioarteko lehiaketetan presente egon ohi den arbitro-taldeko partaidea. Bere eginkizun nagusia mahaiko laguntzaileen lana gainbegiratzea eta arbitroei laguntzea izaten da, partida arazorik gabe joka dadin.

es comisario

fr commissaire

en commissioner

54

kronometratzaile (4)

Mahaiko laguntzailea; jokoaren eta baita ere luzapenaren zati edo parte bakoitzaren hasiera eta bukaera adierazteaz, eta joko-denboraldiak eta jokotenenak erregistratzeaz arduratzen da.

es cronometrador

fr chronométréur

en timekeeper; timer

55

kuku (4)

Erasoko posizioan jarraitzen duen jokalaria, defentsako lanak egitera jaisten ez dena.

es palomero

56

lehortzaile (4)

Pista bustitzen denean, jokalariei izertiarekin batez ere, lurra lehortzen duen pertsona.

es secador del piso; secador de la cancha

fr essuyeur

en floor wiperman

57

mahaiko ofizial (4)

Idazkariaren mahaian arbitroei laguntzeko egoten diren arbitro-taldeko laguntzaileetako bakoitza: idazkaria, idazkariaren laguntzailea, 24 segundoko tresnaren operadorea, eta kronometratzailea.

es auxiliar de mesa; oficial de mesa

fr officiel de la table; officiel de la table de marque

en table official

58

masaje-emaille (4)

Sin. masajista (3)

Jokalariei kolpeak sendatu edo muskuluar puntuan jartzeko laguntzen dien osasun-arloko profesionala.

es masajista

fr masseur

en masseur

masajista

Ik. masaje-emaille

ohar-hartzaile

Ik. idazkari

59

ordezko jokalaria (4)

Partidan zehar hasierako bostekoan atera den jokalaria baten ordezkari jokatzera ateratzeko izendatua eta aulkian eserita dagoen jokalaria.

es suplente; reserva

fr remplaçant

en substitute

60

pasatzaile (4)

Jokaldi batean baloia beste bati pasatzen dion jokalaria.

es pasador

fr passeur

en passer

61

pibot (4)

Uztaitik gertu edo 3 segundoko zonatik hurbil kokatzen den jokalaria; saskiari bizkarra emanda egin ohi du, norma-lean, bere lana.

es pívot

fr centre; piquet; pivot

en centre; pivot; pivotman; post man; post

saskibaloiko jokalaria

Ik. saskibaloilari

62

saskibaloilari (4)

Sin. saskibaloiko jokalaria (4)

Saskibaloian aritzen den jokalaria.

es baloncestista; jugador de baloncesto

fr basketteur; joueur de basket

en basketball player; basketballer

63

saskiratzaille (4)

Baloiak saskian sartzen dituen jokalaria.

es anotador; encestandor

fr buteur; marqueur; réalisateur

en scorer

64

talde (4)

Kirol-erakunde edo klub beraren defentsan aritzen diren jokalarien multzoa. Nahiz eta taldea osatzen dutenak gehiago izan, partidaren hasieran bost jokalaria bakarrik kantxaritzen dira, eta beste bost ordezkari kanpoan geratzen dira, entrenatzaileak aginduz gero jokalaria titularren bat ordezkari prest.

es equipo

fr équipe

en team

65

taldekide (4)

Jokalaria batekin talde berean jokatzeko duten beste lagun guztiak.

es compañero de equipo

fr coéquipier

en teammate

66

tarteko zutoin (4)

Uztaiaren eta jaurtiketa libreko marra-
ren tartean jokatzeko aritzen den pibota.

es poste medio

fr pivot en position médiane

en middle post

67

titular (4)

Partida-hasierako jokalarien zerrendan sartzen den jokalaria.

es titular

fr titulaire

en first team player

68

trailer (4)

Kontraerasoan, erdiko pasabidetik zona moztuz aritzen den jokalaria.

Normalean taldeko 4. eta 5. jokalariak izaten dira.

es trailer

fr trailer

en trailer

69

zutoin altu (4)

Jaurtiketa libreko marraren inguruan jokatzeko aritzen den pibota. Normalean zutoin altuari «4» zenbakia dagokio.

es poste alto

fr pivot haut

en high post

70

zutoin baxu (4)

Uztaiaren azpian jokatzeko aritzen den pibota. Normalean zutoin baxuari «5» zenbakia dagokio.

es poste bajo

fr pivot bas

en low post

3. EKIPAMENDUA

elastiko

Ik. kamiseta

71

galtzamotzak (4)

Sin. prakamotzak (4)

Belaunetik gora geratzen diren galtzak, elastikoarekin batera jokalarien jokojantzia osatzen dutenak.

es pantalón corto

fr culotte

en shorts

72

kamiseta (4)

Sin. elastiko (4)

Jokalariak soinaren goiko aldean eramaten duen jantzia, tiranteduna normalean, jokalariak identifikatzeko atzeko aldean zenbaki handia eta kasu batzuetan jokalariaren izena, eta aurrean zenbaki txikia daramana.

es camiseta

fr maillot

en shirt

73

kirol-oinetako (4)

Gomazko zola duen bota moduko oinetako arin eta takoirik gabea, saskibaloian jokatzeko egokia dena.

es zapatilla

fr basket; chaussure

en boot

prakamotzak

Ik. galtzamotzak

74

txilibitu (4)

Arbitroek jokoan egindako faltak eta bestelako gorabeherak adierazteko erabiltzen duten tresna soinu ozenduna.

es silbato

fr sifflet

en whistle

4. PARTIDA: PARTIDAREN MARTXA; TAKTIKAK ETA JOKO-EKINTZAK; ARBITRAJEA

2 x 1

Ik. bi baten aurka

75

2 x 1era erakarri (4)

Sin. 2 x 1era etorrarazi (3)

Defentsako jokaldi bat, erasotzaile bat bi defendatzailearen kontra gertatzeko egiten dena. Defentsa-lanean ari diren jokalariek egiten duten presioaren ondorioz, kantzako albo batean abantailan egotea lortzen dute.

es provocar el 2 x 1

2 x 1era etorrarazi

Ik. 2 x 1era erakarri

2 x 2 joko

Ik. bi biren aurkako joko

76

24 segundoen arau (4)

Jokaldi bat abiatzen denetik kontaktzen hasita, erasoko taldeak 24 segundoko epea dauka gehienez ere baloia saskira jaurtitzeko.

es regla de los 24 segundos

fr règle des 24 secondes

en 24-second rule

77

24 segundoen seinale (4)

24 segundoko tresnaren arduradunak

24 segundoko epe bat amaitzen denean egiten duen seinale akustikoa.

es señal de los 24 segundos

fr signal de l'appareil des 24 secondes

en 24-second signal

78

3 segundoen arau (4)

Jokalari batek ezin du beste taldearen eremu mugatuan 3 segundo baino gehiago jarraian egon, bere taldea baloi bizi baten jabe den eta erlojua martxan dagoen bitartean.

es regla de los 3 segundos

fr règle des 3 secondes

en 3-second rule

79

5 segundoen arau (4)

Estu-estu markatua dagoen jokalari batek baloia bost segundo baino lehen pasatu, jaurti edo punpatu beharko du.

es regla de los 5 segundos

fr règle des 5 secondes

en 5-second rule

80

8 segundoen arau (4)

Talde erasotzaileak bere atzealdean hartzen duen baloia aurrealdera 8 segundo baino lehen bidali behar du, baloia hartzen duen unetik kontaktzen hasita.

es regla de los 8 segundos

fr règle des 8 secondes

en 8-second rule

81

abiada (4)

Jokalariak egiten duen erasoko mugimendu bizkorra da, atzeratua daukan hankaren gainean indarra hartu eta, aldi berean, beste hanka aurrera mugitu eta gorputzarekin aurrera makurtuz, bat-batean abiadura handia hartu ahal izateko.

es arrancada

fr démarrage

en start

82

abiadurako bote (4)

Inguruan defentsarik ez dagoenean jokalaria batek aurrera egiteko erabiltzen duen bote-mota: korrika, normala baino altuagoa den boteak egiten dira (gerriaren parerainokoak, gutxi gora-behera) eta baloia leun-leun bultzatzen da, diagonalean.

es bote en velocidad

adierazi

Ik. txilibitua jo

83

ahur-pala (4)

Sin. ahur-palazko jaurtiketa (3)

Eskua baloiaren azpian eta hatzak hasieratik saskiranzko orientazioan daudela egindako jaurtiketa.

Normalean besoa luzatuta egin ohi da.

es bandeja; tiro en bandeja

fr lancer déposé; tir par dessous

en lay-up shot

ahur-palazko jaurtiketa

Ik. ahur-pala

84

albo-ikusmen (4)

Sin. zeharkako ikusmen (4)

Defentsan jokatzeko duen jokalaritari eskatzen zaion trebetasuna, alegia: defentsan ari denean, eta, bereziki, baloirik gabeko erasotzaileen bat markatzen ari denean, zuzenean berak zaindu behar duen aurkari hori kontrolatzeaz gainera une horretan baloia duen erasotzailea ere zaindu ahal izateko trebetasuna izatea.

es visión marginal

85

alboko sake (4)

Alboko marratik egiten den sakea.

es saque de banda

fr remise en jeu de la ligne de touche

en sideline throw-in

86

albotik atera (4)

Sin. alboz kanpora atera (4)

Jokalaria bat edo baloia alboz kanpo geratu.

es salir de banda

fr sortir du terrain

en go out-of-bounds

87

alboz kanpo (4)

Jokalaria bat edo baloia jokalekuaren mugako marren gainean edo marretatik kanpora egotea.

es fuera de banda

fr hors jeu; hors du terrain

en out of bounds

alboz kanpora atera

Ik. albotik atera

88

aldaketa (4)

Sin. ordezipen (3)

Partida bitartean jokalaria baten ordeztalde bereko beste jokalaria bat jartzea. Gaur egungo arautegiaren arabera, idazkarien mahaian baimena eskatu eta abisua eman ondoren bakarrik egin daiteke aldaketa.

es cambio; sustitución

fr remplacement

en substitution

89

alde sendo (4)

Bi saskiak irudizko marren bidez lotuz gero, jokalekuan baloia dagoen zona.

es lado fuerte

fr côté fort

en strong side

90

aldi bateko geraldaldi (4)

Bi oinak aldi berean zorian pausatzean gertatzen den geraldia, botearen ostekoa nahiz pase bat jaso ondorengoa. Bi oinetatik edozein hartu ahal izango da biratzeko edo pibotatzeko.

es parada en un tiempo

91

alley-ooop (4)

Saskirantz korrika doan jokalaria bati egindako asistentzia; jauzi eginez baloia airean hartu eta zuzenean saskian goitik behera sar dezan egiten da.

es alley-ooop

fr alley-ooop

en alley-ooop

92

arau-urratze (4)

Araudian ezarritako arauen bat ez betetzea; era honetako hutsegiteak ez dira partidako aktan jasotzen eta baloia kendu eta beste taldeari emanez zigortzen dira.

es violación

fr violation

en violation

arauz kontrako kontaktu

Ik. arauz kontrako ukipen

93

arauz kontrako ukipen (4)

Sin. arauz kontrako kontaktu (3)

Zigortu beharreko kontaktu pertsonala.

Falta pertsonaltzat jotzen da edo, arbitroek intentziozkotzat hartuz gero,

kirol-legearen kontrako jokaera-faltatzat. Azken kasu horretan bi jaurtiketa librearekin zigortzen da, eta ondoren baloia beste taldeari ematen zaio.

es contacto antirreglamentario;

contacto ilegal

fr contact illégal

en illegal contact

94

arauzko denbora (4)

Sin. joko-denbora (3)

Partida baten iraupen arauzkoa, alegia 10na minutuko lau laurden, 15 minutuko atsedena eginez denbora-erdian, eta 2na minutuko atsedena 1. eta 2. eta 3. eta 4. laurdenen bitartean. Bi taldeek berdinduta bukatzen badute luzatu egiten da partida, 5na minutuko luzapenak eta 2na minutuko atsedena eginez berdinketa apurtu arte.

es tiempo de juego

fr temps de jeu

en playing time

95

arbitratu (4)

Sin. epaitu (4)

Arbitroek partida zuzendu, jokoaren kirolaren arautegian markatutako arauari jarraituz egiten dela kontrolatuz.

es arbitrar

fr arbitrer

en referee; officiate

96

arbitroen seinale (4)

Arbitroek keinuz edo hotsez egiten dituzten adierazpenetako bakoitza, partidaren zehar egiten diren falten edo arau-hauste, hutsarte-baimen, joko-eten eta abarren berri emateko.

es señal de los árbitros

fr signal des officiels

en official's signal

97

asistentzia (4)

Jokalari batek baloia saskiratu aurretik, horretarako aukera egokia eman ez taldekide batek ematen dion azken pasea.

es asistencia; servicio

fr passe décisive

en assist

atseden

Ik. atsedenaldi

98

atsedenaldi (4)

Sin. atsedena (4)

Bi taldeetako jokalariek atsedena har dezaten, joko-laurdenen artean egiten den etena. Lehenengo laurdenaren eta bigarrenaren arteko atsedena, hirugarrenaren eta laugarrenaren artekoa, eta luzapen bakoitzaren aurretik egiten dena, 2 minutukoak izaten dira; partida erdikoa, aldiz, 15 minutukoa.

es descanso

fr pause; repos

en rest

99

atzealde (4)

Sin. defentsa-eremu (3)

Talde batentzat defentsakoa duen saskiaren atzeko hondoko marraren eta erdiko marraren artean geratzen den jokaleku-eremua.

es zona de defensa

fr zone de défense; zone arrière

en back court

100

atzealdera itzultze (4)

Sin. erdiko marraz atzera egite (3)

Baloiaren kontrola duen taldeak baloia bere aurrealdetik atzealdera, erdiko marra zeharkatuta, pasatzeagatik egiten duen arau-urratzea.

es campo atrás

fr retour en zone; retour en zone arrière

en backcourt violation; over and back

101

atzera-pase (4)

Atzerantz egiten den pasea.

es pase retrasado

fr passe en arrière; passe en retrait

en back pass; drop pass

102

aurkaria faltaz kargarazi (4)

Baloia daukan erasotzailea, erasoko ekintza eta jokaldien bidez, bera markatzeaz arduratzen den defendatzailearen falta pertsonalen kopurua gehitzen saiatu.

es cargar al contrario de faltas

103

aurkaria markatu (4)

Jokalari bat, aurkaria nora mugitzen den, hari atzetik jarraitzen ibili, lagunek egiten dizkioten paseak moztzen saiatuz edo hari, inola ere, baloia saskira botatzen ez utziz.

es marcar al adversario

fr marquer l'adversaire

en defense; guard; cover; mark

104

aurrea hartze (4)

Pase-lerroa ongi defendatuz, defendatzaileak erasotzaileari bidaltzen zaion baloia berak hartzeko egiten duen jokaldia. Horretarako, alde aurretik mugimenduaren irudi mentala aurreikusi behar du defendatzaileak bere buruan.

es anticipación

fr anticipation

en anticipation

105

aurrealde (4)

Sin. eraso-eremu (3)

Talde batentzat erasokoa duen saskiaren atzeko hondoko marraren eta erdiko marraren tartean geratzen den jokaleku-eremua.

es zona de ataque

fr zone avant; zone d'attaque

en fore court; front court

106

aurrera egin (4)

Sin. aurreratu (4)

Aurkako taldearen saski aldera hurbildu, baloiarekin edo baloirik gabe.

es avanzar

fr avancer

en advance; drive; progress

107

aurrera-pase (4)

Taldeak bati baloia bera dagoen lekua baino aurrerago bidaliz egiten den pasea.

es pase adelantado

fr passe en avant

en lead pass; spot pass

aurreratu

Ik. aurrera egin

108

babeseko bote (4)

Bote egiterakoan, defendatzaile bat hurbil egonez gero jokalaria batek hartzen duen jarrera: altuera txikiko boteak eginez, ia bertikalak, eta bote egiteko erabiltzen ez duen besoarekin baloia babestuz, ukondoa defendatzailearen aldera zuzenduta.

es bote de protección

109

balio gabeko saskiratze (4)

Sin. saskiratze nulu (3)

Arbitroek txartzat ematen duten saskiratzea.

es canasta nula

fr panier annulé

en disallowed basket

baloi atxiki

Ik. borroka

110

baloi bizi (4)

Joko-egoera bat, alboko sake baten edo bi aurkariren arteko jauzi baten ondorekin jokalaria batek baloia ukitzen duenean edota jaurtiketa libre bat egiteko arbitroarengandik baloia jasotzen duenean gertatzen dena.

es balón vivo

fr ballon vivant

en live ball

111

baloi hil (4)

Jokorako balio ez duela geratzen den baloia; hala geratzen da saskiratze baten ondoren, arbitroak falta bat edo arau-hausteren bat adierazten duenean, kronometratzaileak seinale akustiko bat (hots bat, alegia) egiten duenean eta abarretan.

es balón muerto

fr ballon mort

en dead ball

112

baloi-galtze (4)

Jokalaria bati edo talde bati arau bat hausteagatik ezartzen zaion zigorra, baloia kendu eta beste taldearen eskuek utzaraztera behartzen duena.

es pérdida de balón

fr perte du ballon

en loss of the ball; turnover

113

baloia atera (4)

Sin. sakea egin (3)

Sake baten bidez baloia jokoan ipini.

es sacar

fr servir

en inbound

114

baloia berreskuratu (4)

Talde batek baloia hartu, beste taldeari berak kendu diolako edo aurkari horrek berak galdu duelako.

es recuperar el balón

fr récupérer le ballon

en recover the ball

115

baloia eduki (4)

Sin. baloiaren jabe izan (3)

Jokaldi batean talde batek baloia bere eskuetan izan, hau da, eraso egiten ari den taldea izan.

es poseer el balón; estar en posesión del balón

fr posséder le ballon

en be in possession of the ball

116

baloia hartu (4)

Sin. baloiaz jabetu (3)

Jokalari batek baloia bereganatu, esku bakarrarekin edo bi eskuekin.

es coger el balón; hacerse con el balón; agarrar el balón

fr attraper le ballon; cueillir le ballon

en catch the ball

baloia izoztu

Ik. baloiari eutsi

117

baloia jokoan egote (4)

Joko-egoera bat, jokalaria batek baloia alboko marrik atera behar duenean gertatzen dena edo, bi jokalariren arteko jauzia egin behar dela-eta, arbitroa zirkuluaren barruan edo jaurtiketa librean egiteko eremuaren barruan sartzen denean gertatzen dena.

es balón en juego

fr ballon en jeu

en ball in play

118

baloia menderatu (4)

Sin. baloia ongi erabili (3)

Arautegian baimenduta dauden baloi-mugimenduak trebeziaz egin.

es dominar el balón; manejar el balón

fr manier le ballon

en handle the ball

baloia moztu

Ik. baloiari bidea moztu

baloia ongi erabili

Ik. baloia menderatu

119

baloiaren aurkako presio (4)

Defentsa-markaketa itogarria, baloia defentsa-eremutik eraso-eremura eramaten ahalegintzen denean joko-antolatzaileari edo baloia daraman erasotzaileari egiten zaiona.

es presión sobre el balón

120

baloiaaren efektu (4)

Jaurtiketaren azkeneko fasean, besoa luzatu eta eskumutur-kolpearekin batera, hatzen kontaktuak baloiari ematen dion errotazio-mugimendua, baloiak uztaia edo taula jo ondoren saskirako bidea errazago aurkitzeko balio izaten duena.

es efecto del balón

fr effet du ballon

en ball spin

121

baloiaaren ibilbide (4)

Pase bat egiten denean edo saskira botatzen denean baloiak egiten duen bidea.

es trayectoria del balón

fr trajectoire du ballon

en trajectory of the ball

baloiaaren jabe izan

Ik. baloia eduki

122

baloiaaren kontrol (4)

Talde batek edo jokalaria batek baloia bere esku eduki eta baloia punpatu, pasatu edo jaurtitzeko aukeran izatea.

es control del balón

fr contrôle du ballon

en ball control

123

baloiaari bidea moztu (4)

Sin. baloia moztu (3)

Defendatzaile batek aurkari batek botatako baloiari pasatzen ez utzi, hau da, baloia hartu eta geratu, edo desbideratu.

es interceptar el balón

fr intercepter le ballon

en intercept the ball

124

baloiaari eutsi (4)

Sin. baloia izoztu (3)

Jokalaria batek baloia eduki, saskira jaurtitzen saiatu gabe eta jokoa mantso-tu eta denbora galtzeko beste asmorik gabe.

es retener el balón; congelar el balón

fr garder le ballon

en freeze the ball; kill the clock; run out the clock

baloiaz jabetu

Ik. baloia hartu

125

baloirik gabeko joko (4)

Erasoan ari den taldeko jokalariek baloia daraman jokalariai laguntzeko egiten duten mugimendu-jokoa: jaurtitzeko leku onak hartzea, mozketak egiteko eta norabide-aldaketak egiteko prestatzea, hutsuneak egitea, etab.

es juego del hombre sin balón

126

banakako defentsa (4)

Sin. buruz buruko defentsa (3)

Defendatzaile bakoitzak erasotzaile jakin bat markatuz egiten duen defentsa.

es defensa individual; defensa hombre a hombre

fr défense individuelle; défense d'homme à homme; défense homme à homme

en individual defence; man-to-man defence

127

banakako defentsaren aurkako eraso (4)

Sin. buruz buruko defentsaren kontrako eraso (3)

Talde batek aurkako taldearen banakako defentsa gainditzeko hasten duen eraso.

es ataque contra defensa individual**fr** attaque d'une défense individuelle**en** man-to-man offence; offence against man-to-man defence

128

banakako markaketa (4)

Sin. buruz buruko markaketa (3)

Buru buruko defentsa-sistemaren berezko markaketa, jokalaria batek aurkari jakin bat zainduz egiten duena.

es marcaje hombre a hombre; marcaje individual**fr** marquage individuel; marquage homme à homme**en** individual marking; man-to-man marking

129

barneko joko (4)

Sin. barruko joko (4)

Jaurtiketa libreko korridorearen barruan egiten den erasoko jokoa, batez ere piboten lanean oinarrituz egiten dena.

es juego interior**fr** jeu à l'intérieur de la raquette**en** inside play

130

barneraldi (4)

Sin. sarrera (4); sartze (4)

Aurkako taldeko defendatzaileen arte-tik bizkor pasatuz saskirantz joatea, hurbileko jaurtiketa bat egiteko.

es entrada; penetración**fr** pénétration**en** drive**barruko joko**

Ik. barneko joko

131

beisbol-pase (4)

Pase luzea, baloia esku batekin eta buruaren gainetik bidaliz egiten dena, beisboleko jokalariek egiten dutenaren antzera.

es pase de béisbol**fr** passe de baseball**en** baseball pass; one-hand baseball

132

berdindu (4)

Berdinketa lortu, hau da, bi taldeek puntu-kopuru bera egin.

es empatar**fr** égaliser**en** equalize; tie

133

berdinketa (4)

Bi taldeek emaitza edo puntu-kopuru bera lortzea.

es empate**fr** égalité; match nul**en** tie

134

berdinketa hautsi (4)

Berdinketa bat ebatzi, hau da, talde batek besteak baino puntu gehiago izatea lortu.

es desempatar**fr** prendre l'avantage**en** break a tie; resolve a tie

135

berdinketa-hauste (4)

Talde bat bestearen aurretik jartzea.

es desempate

fr barrage

en tie-breaking

136

berotze-ariketak (4)

Saskibaloiko partida baten aurretik, edo entrenamendu-saioaren hasieran, gorputza berotzeko eta muskuluak puntuan jartzeko egiten den ariketa-multzo espezifiko.

es rueda de calentamiento

137

beso jaurtitzaila (4)

Jaurtiketa bat egiterakoan baloia bultzatzen duen besoa.

es brazo lanzador

138

bi aldiko geraldia (4)

Bi oinak bata bestearen atzetik zorian pausatzean gertatzen den geraldia, botearen ostekoa nahiz pase bat jaso ondorengoa. Zorua aurrena ukitzen duen oina erabiliko da pibotatzeko.

es parada en dos tiempos

139

bi baten aurka (4)

Sin. bi baten kontra (4); 2 x 1 (4)
Abantailazko egoera taktikoa, eremu zehatz batean bi erasotzaileraren aurrean defendatzaile bakarra egotean sortzen dena.

es dos contra uno; 2 x 1

bi baten kontra

Ik. bi baten aurka

140

bi biren aurkako joko (4)

Sin. 2 x 2 joko (4)

Erasoan nahiz defentsan bi jokalarik landu eta aurrera eramaten dituzten portaera taktiko-teknikoak (paseak, jokoak).

es juego dos contra dos; juego 2 x 2

bi driblineko falta

Ik. bikoitzak

141

bi eskuko jaurtiketa (4)

Bi eskuak erabiliz egiten den jaurtiketa.

es tiro a dos manos; tiro con las dos manos

fr lancer à deux mains; tir à deux mains

en two-hand shot

142

bi eskuko pase (4)

Bi eskuekin egiten den pasea.

es pase a dos manos; pase con dos manos

fr passe à deux mains

en two-hand pass

bi hanka gaineko jaurtiketa

Ik. jaurtiketa estatiko

143

bi jaurtiketa libre (4)

Talde bati bi jaurtiketa libre egiteko ematen zaion aukera. Beste taldeak penalizazio horrekin zigortua dagoen falta bat egin duelako sortzen da aukera hori.

es dos tiros libres

fr deux lancers francs

en two free throws

144

bi puntuko jaurtiketa (4)

Jokalekuaren aurrealdean, 6,75 m-ko marraren eta hondoko marraren arteko eremutik egiten den jaurtiketa, bi puntu balio dituena.

es lanzamiento de dos puntos; tiro de dos

fr tir à deux points

en two-point basket

145

bikoitzak (4)

Sin. bi driblineko falta (3)

Jokalari batek egiten duen arau-urraztea; baloia aldi berean bi eskuekin punpatzen duenean gertatzen da edo, geratuta egon ondoren, baloia esku-ahurraren gainean pausatua duelarik, berriro driblin egiten jarraitzen duenean.

es dobles

fr double dribble

en discontinue; double dribble; doubles

biraketa

Ik. pibotatze

biraketa-oin

Ik. pibotatzeko oin

146

biren arteko jauzi (4)

Bi aurkari aurrez aurre jarri eta arbitroak, jokalekuko edozein zirkulutan, baloia airera botaz egiten den saka. Borroka izan denean, edo partida hasierakoan, edo aparteko gertaera bat izan denean aplikatzen da, oro har, eta jauzi egiten duten jokalarietako bakoitzak baloia bere taldearentzat ukitzen saiatu behar du. OHARRA: Zenbait maila eta txapelketatan ez da biren arteko jauzirik egiten; epaileek baloia talde bati ematen diote lehendabizi, eta beste

taldeari hurrena, txandaka, alboko saka egin dezaten.

es salto entre dos

fr entre-deux

en jump ball

147

birrindu (4)

Baloia saskian indarrez sartu, goitik beherako mugimendu bortitz bat eginda.

es hacer un mate; hundir; machacar

fr smasher

en dunk; jam; stuff

148

bizkar-pase (4)

Pase-egilearen atzean dagoen taldekide bati gorputz-enborra makurtuz eta besoa jiratzuz egindako pasea.

es pase por la espalda

fr passe dans le dos; passe dorsale

en around-the-back pass; behind-the-back pass

149

bizkarra bilatze (4)

Baloirik gabeko erasotzaile batek saski-
ra bidean bere zuzeneko aurkaria bizkar-
rraldetik gaintutuz egiten duen erasoko
jokaldia.

es puerta atrás

fr percée derrière le défenseur

en back door; backdoor play

150

blokeatu (4)

Blokeo bat egin.

es bloquear

fr bloquer

en block

blokeatze

Ik. blokeo

151

blokeo (4)

Sin. blokeatze (4)

Baloiarekin edo baloirik gabe dagoen aurkari bati traba egin eta aurrera joaten ez uztea, gorputzarekin edo besoenkin ukituz.

es bloqueo

fr blocage

en block

152

blokeo bertikal (4)

Alboko marrarekiko paralelo egiten den blokeoa.

es bloqueo vertical

fr écran vertical

153

blokeo diagonal (4)

Jokalekuaren marrekin diagonal den blokeoa.

es bloqueo diagonal

fr écran diagonal

en diagonal screen

154

blokeo horizontal (4)

Jokalekuaren hondoko marrarekiko paralelo egiten den blokeoa.

es bloqueo horizontal

fr écran horizontal

155

blokeo itsu (4)

Blokeatua izango den jokalaria blokeatzera datorkion aurkaria ikusten ez duela egiten den blokeoa.

es bloqueo ciego

fr écran aveugle

en back screen

156

blokeo zuzen (4)

Sin. zuzeneko blokeo (4)

Defendatzaile batek baloiaren kontrola duen erasotzaileari egiten dion markaketa eragozteko jokalaria batek edo gehiagok egiten duten blokeoa.

es bloqueo directo

fr écran direct

en direct screen

157

body-check (4)

Jokalaria erasotzaile baten ibilbidea blokeatzeko mugimendua, ibilbide hori desbideratzeko helburuarekin egiten dena. Ikus flash.

es body-check

fr body-check

en body-check

158

borroka (4)

Sin. baloi atxiki (3)

Bi jokalariren arteko lehia biak batera baloiari heldu eta inork utzi nahi ezik gertatzea. Arbitroak jokoaren eten eta, falta pertsonalik ez dela izan iruditzen bazaio, bi jokalariren arteko jauzia agindu dezake.

es lucha; balón retenido

fr ballon tenu

en held ball; tie ball

159

bosgarren falta (4)

Talde batek egindako falten zenbaketan, joko-denbora bakoitzeko bosgarrena. Hortik aurrera, eta denbora hori bukatu bitartean, bi jaurtiketa librerekin zigortuko da talde hori, falta egiten duen bakoitzean.

es quinta falta

fr cinquième faute

en fifth foul

160

bosgarren falta pertsonal (4)

Jokalari batek egindako falta pertsonalen zenbaketan, partidako bosgarrena. Hori da partida batean egin ditzakeen falten muga: bosgarrenak jokalaria kantxa uztera behartzen du, eta haren ordezko bat sar daiteke.

es quinta falta personal
fr cinquième faute personnelle
en fifth personal foul

bota

Ik. jaurti

161

bote (4)

Sin. punpa (3)
 Baloiak azal gogor baten kontra jotoakoan egiten duen saltoa.

es bote
fr rebond
en bounce

bote bidezko pase

Ik. bote-pase

162

bote egin (4)

Sin. punpatu (3)
 Baloia, eskuarekin kolpeak emanaz, boteka ibili eta aurrera eraman.

es botar
fr faire rebondir
en bounce

163

bote-pase (4)

Sin. bote bidezko pase (3)
 Hartzailarengana iritsi aurretik lurrean bote bat eginaraziz bidaltzen den pasea.

es pase picado; pase con bote
fr passe à rebond; passe à terre; passe avec rebond
en bounce pass

164

bularreko pase (4)

Besoak bular paretik aurrerantz luzatuz egiten den pasea.

es pase de pecho
fr passe de poitrine
en chest pass

165

bultza egin (4)

Sin. bultzatu (4)
 Jokalari batek, arauz kontrako jokaldia eginez, aurkari bat dagoen lekutik mugiarazi, gorputzaren edozein zatirekin presio gogorra eginez.

es empujar
fr pousser
en push

166

bultzada (4)

Aurkari bati, dagoen lekutik mugiarazteko ematen zaion kolpe bortitza. Bultzatzea falta pertsonala da.

es empujón
fr pousse
en pushing

bultzatu

Ik. bultza egin

167

buru gaineko pase (4)

Baloia buruaren gainetik kokatuz egiten den pasea. Normalean barneko paseak egiteko erabili ohi da.

es pase por encima del hombro
fr passe au-dessus de l'épaule
en overshoulder pass

buruz buruko defentsa

Ik. banakako defentsa

buruz buruko defentsaren kontrako eraso

Ik. banakako defentsaren aurkako eraso

168

buruz buruko joko (4)

Bi jokalarik aurrez aurre jarriz elkarren kontra egiten duten jokia.

es juego uno contra uno; juego 1 x 1

fr un contre un

en one-on-one

buruz buruko markaketa

Ik. banakako markaketa

coast to coast

Ik. kostatik kostara

169

defendatu (4)

Talde batek bere saskia kontrako taldearen erasotik babestu.

es defender

fr défendre

en defend

170

defendatzailea erakarri (4)

Erasoan ari den taldeko jokalaria batek beste taldeko defendatzaile baten edo gehiagoren arreta bereganatu, beste taldekide bati bere jokia egin ahal izateko bidea emateko.

es atraer al defensor; atraer la atención del defensor

171

defentsa (4)

Baloirik ez duen taldeak edo jokalariaik aurkakoei saskiratzerik egiten ez uzteko eta baloia berreskuratzeko egiten duen joko-sistema.

es defensa

fr défense

en defence

defentsa albora lerratzte

Ik. defentsa-lerradura

172

defentsa alternatiboak (4)

Partidan zehar defentsa-mota desberdinak (banakako defentsa, zonakakoa nahiz defentsa mistoa) erabiltzean datzan taktika-sistema.

es defensas alternativas

fr défenses alternatives

en alternative defenses

defentsa konbinatu

Ik. defentsa misto

173

defentsa misto (4)

Sin. defentsa konbinatu (3)

Zonakako defentsa eta buruz burukoa konbinatzen dituen defentsa-sistema; alegia, jokalaria batzuek zonaka defendatzen duten bitartean, beste batzuk (1 edo 2) buruz buruko defentsan arituz egiten dena.

es defensa mixta; defensa combinada

fr défense mixte; défense combinée

en mixed defence; combination defence; combined defence

defentsa-balantze

Ik. defentsara biltze

174

defentsa-blokeo (4)

es bloqueo defensivo

fr écran défensif

defentsa-eremu

Ik. atzealde

175

defentsa-errebote (4)

Defendatzaile batek beste taldeko jokalaria batek kale egindako jaurtiketa batek errebotean datorren baloia hartzea.

es rebote defensivo

fr rebond défensif

en defensive rebound

176

defentsa-lerradura (4)

Sin. defentsa albora lerratze (4)

Defendatzaileak erasotzailea geratzeko albo baterantz egiten duen desplazamendua, defentsako jarreran, alegia, gorputza makurtuta eta zangoak gurutzatuta gabe.

es deslizamiento defensivo;
desplazamiento lateral del
defensa

177

defentsa-triangelu (4)

Baloirik gabeko jokalaria bat defendatze-ko erabiltzen den defentsako jarrera. Defendatzaileak hiruki edo triangelu bat osatu behar du bere erasotzailearekin eta baloiarekin, baina, edozein kasutan saskitik hurbilen dagoen erpina hartuz.

es triángulo defensivo
fr triangle défensif
en defensive triangle

178

defentsako falta pertsonal (4)

Jokalaria batek bere taldea baloirik gabe dagoenean, hau da, defentsan ari denean egindako falta.

es falta personal en defensa
fr faute défensive
en defensive Foul

179

defentsako jokalaria-txandaketa (4)

Buruz buruko jokoan, jokalaria bat beste bati laguntzeagatik baloia daraman erasotzailea markatzera pasatzen denean, bere taldekoek defentsan galdutako oreka berreskuratzeko egiten duten errelebo-mugimendua.

es rotación de jugadores en defensa

180

defentsako laguntza (4)

Sin. laguntza (4)

Jokalaria batek, defentsa-lanean ari dela, taldekide batengandik edo batzuegandik jasotzen duen babes taktikoa.

es ayuda; ayuda defensiva
fr aide
en help

181

defentsako oinarri tekniko-taktikoak (4)

Saskibaloian aritzeko jokalaria defentsan landu behar dituen oinarritzko gaitasun tekniko nahiz taktikoak, esaterako, defentsako posizioa, laguntzak, etab.

es fundamentos técnico-tácticos en
defensa

182

defentsara biltze (4)

Sin. defentsa-balantze (3)

Talde batek erasoaldia bukatu ondorengo ekintza defentsiboa. Defentsako ekintza hau ahalik eta modurik azkarrean egin behar da, kontrako taldearen erasoko jokaldiari aurre egin ahal izateko.

es balance defensivo; repliegue
defensivo
fr repli défensif
en defensive fallback

183

desmarkatu (4)

Jokalaria bat aurkariaren markaketatik askatu.

es desmarcarse
fr se démarquer
en get free; get in the open

184

desmarkatze (4)

Jokalari batek bere aurkariarengandik urrundu eta askatasun handiagoarekin jokatu ahal izateko egiten duen desplazamendua. Bi helburu ditu mugimenduhorrek: teknikoa bata (ondoren egin beharreko jaurtiketa edo paserako posizio hobean kokatzea), eta taktikoa bestea (defendatzaile bat zonatik urruntzea, beste taldekide baten mesedetan).

es desmarque

fr démarquage

distantzia ertaineko jaurtiketa

Ik. tarteko jaurtiketa

185

driblatu (4)

Baloiarekin lurrean bote eginez eta aurkarietara iskin eginez aurrera egin.

es driblar; regatear

fr dribler

en dribble

186

driblatzailea behartu (4)

Defentsan ari den jokalaria batek mugimendu zehatzak eta itxiak eginez baloia daraman aurkaria berak nahi duen lekura joanarazi, bazter batera normalan.

es forzar al driblador

187

driblatzailea geldiarazi (4)

Baloia daraman jokalaria markatzen ari den defendatzaileak jokalaria horri baloiarekin boteka ibiltzen ez utzi, pasea egitera behartuz.

es parar al driblador

188

driblin (4)

Aurkari baten markaketari ihes egiteko jokaldia, gorputzarekin iskin egin eta baloiarekin beste aldetik aurreratuz egiten dena. Betiere araudiak jartzen dituen joko-arauak errespetatuz egin behar da.

es dribling; regate

fr dribble

en dribble

189

egindako faltak (4)

Jokalari batek partidaren zehar egindako faltak, estatistika-orrian eta partidaren aktan jasotzen direnak. Gehienez ere 5 falta egin ditzake, ondoren kantxa utzi behar duelako.

es faltas cometidas

fr fautes commises

en fouls committed

190

egokitze-defentsa (4)

Une bakoitzean, kontrako taldea erabiltzen ari den erasoko sistemaren arabera, taktika bat edo beste hartuz antolatzen den defentsa-sistema.

es defensa de ajuste; defensa match-up

fr défense d'adaptation

en match-up defence

ekinaldi

Ik. saio

191

entrenamendu berezi (4)

Prestakuntza fisiko orokorraz gain, saskibaloia oinarri taktiko, tekniko eta estrategikoak lantzeko zehazki egiten den entrenamendua.

es entrenamiento específico

fr entraînement spécifique

epaitu

Ik. arbitratu

192

eraso (*ad.*) (4)

Talde batek edota jokalaria batek beste taldekoen saskian baloia sartzen saiatzeko jokoia egin.

es atacar
fr attaquer
en attack

eraso

Ik. erasoaldi

eraso arin

Ik. eraso bizi

193

eraso bizi (4)

Sin. eraso arin (3)

es ataque fluido

194

eraso estatiko (4)

Pase bizkor eta doietan oinarrituz egiten den eraso, jokalarien aldetik mugimendu gutxi eskatzen duena.

es ataque estático
fr attaque statique
en static offence

195

eraso-blokeo (4)

es bloqueo ofensivo

eraso-eremu

Ik. aurrealde

196

eraso-errebote (4)

Talde erasotzaileko jokalaria batek bere taldeko beste jokalaria batek kale egingdako jaurtiketa batetik errebotean datarren baloia hartzea.

es rebote de ataque; rebote en ataque; rebote ofensivo
fr rebond offensif
en offensive rebound

197

erasoaldi (4)

Sin. eraso (4)

Baloia kontrola duen jokalaria edo taldeak hasten duen ekintza, saskiratze bat lortzeko asmoarekin.

es ataque
fr attaque
en attack

198

erasoko falta pertsonal (4)

Jokalaria batek bere taldea erasoan ari den bitartean egindako falta pertsonala.

es falta personal en ataque
fr faute offensive
en offence foul; offensive foul; player control foul

199

erasoko oinarri tekniko-taktikoak (4)

Saskibaloian aritzeko jokalaria erasoan landu behar dituen oinarrizko gaitasun tekniko nahiz taktikoak, esaterako, botea, pasea, jaurtiketa, iskin edo finetak, etab.

es fundamentos técnico-tácticos en ataque

erdiko marraz atzera egite

Ik. atzealdera itzultze

200

erortze-pauso (4)

Erasotzaile baten norabide-aldaketa baten aurrean defendatzaileak egiten duen alborako desplazamendua, gorputzaren pisua atzeratuta daukan hankaren gainean kargatu eta hanka horren gainean atzerantz pibotatuz, hau da, aurreratua duen hanka norabide horretan mugituz egiten dena.

es paso de caída
fr pas de recul
en retreat step

201

errebote (4)

1. Huts egindako jaurtiketa baten ondoren taulan edo uztaian jo eta errebotez ateratzen den baloi bat hartzeagatik jokalariek egiten duten borroka, partidana zehar egindako jokaldi gisa kontabilizatzen dena. 2. Baloiak taulan edo uztaian jo ondoren bote eginez ateratzen denean egiten duen mugimendua.

es rebote
fr rebond
en rebound

202

errebote egin (4)

Baloiak pertsona batengan nahiz uztaian edo taularen gain jo ondoren berriro kanpora proiektatuta atera.

es rebotar
fr rebondir
en rebound

203

errebote-blokeo (4)

Jaurtiketa bat gertatu ondoren, defendatzaileek egiten duten ekintza defentsiboa: erasotzaileen bidean gurutzatu eta beren saskirako bidea moztzen diete, airean geratu den baloia har ez dezaten

es bloqueo del rebote

204

errebote-triangelu (4)

Hiru defendatzaile saskiaren eta erasotzailearen tartean triangelu bat osatuz jartzea, errebotea hartzen eta aurkariak baloia ukitzen ez uzten saiaturaz

es triángulo de rebote
fr triangle de rebond
en rebound triangle

205

erreboteatu (4)

Taulan edo uztaian jo ondoren ateratzen den baloia hartzeagatik borroka egin.

es rebotear
fr prendre un rebond; emparer d'un rebond, s'
en clear-the-boards; rebound

206

erregistro kronologiko (4)

Idazkariak partidana izan diren faltak, saskiratzeak, hutsarteak, etab. aktan jasotzea, horietako bakoitza zein unetan gertatu den adieraziz.

es registro cronológico arrastrado
fr compte chronologique
en chronological running summary

207

erritmo-aldaketa (4)

es cambio de paso; cambio de ritmo
fr changement de rythme; changement de vitesse
en change of pace

208

erritmoa aldatu (4)

Jokalari batek bat-bateko abiadura-aldaketak egin, orain moteldu eta orain-txe bizitu, markaketa-lana egiten dion defendatzaileaz libratzeko.

es cambiar el ritmo
fr changer de rythme
en change the pace

esekidurazko jaurtiketa

Ik. jauzi-gailurreko jaurtiketa

esekidurazko pase

Ik. jauzi-gailurreko pase

209

eskrimako pausoak (4)

Baloirik gabeko jokalaria bat alde sendoan defendatzeko erabiltzen diren

defentsa-lerradurak; oin bat bestearen aurrean kokatuz egiten dira, eskrimako tiratzaileen mugimenduen antzera.

es pasos de esgrima

210

esku bakarreko jaurtiketa (4)

Esku bat erabiliz egiten den jaurtiketa.

es tiro con una mano

fr lancer à une main; tir à une main

en one-hand shot

211

esku bakarreko pase (4)

Esku bat erabiliz egiten den pasea.

es pase con una mano

fr passe à une main

en one-hand pass

212

eskumutur-kolpe (4)

Jaurtiketaren azkeneko fasean baloiari ezartzen zaion efektu-ukitua; eskumuturra bizkor mugituz egiten da esku-ahurra lurrera begira jartzeraino.

es quiebro de muñeca; golpe de muñeca

fr coup de poignet

en wrist action

213

eskutik eskurako pase (4)

Jokalari batek oso hurbileko beste bati egiten dion pasea, ia eskura emanez egiten dena.

es pase de entrega; pase mano a mano; pase de pellizco

fr passe main à main

en handoff pass

214

estrategia (4)

es estrategia

fr stratégie

en strategy

215

falta (4)

Arau bat haustea, aurkariarekin arauz kontrako kontaktu fisikoa egin delako, edo kirol-legearen kontrako portaera izan delako. Faltak partidaren aktan jasotzen dira.

es falta

fr faute

en foul

216

falta anizkoitz (4)

Bi taldekidek edo gehiagok aurkako taldeko jokalarri berari falta pertsonalak aldi berean egiten dizkiotenean gertatzen den falta.

es falta múltiple

fr faute multiple

en multiple foul

217

falta bikoitz (4)

Bi aurkarik (talde bakoitzetik bat) aldi berean, eta bata bestearen kontra, falta egiten dutenean gertatzen den arau-haustea.

es falta doble; doble falta

fr double faute

en double foul

218

falta deskalifikatzaile (4)

Jokalari batek, entrenatzaileak edo taldeko beste edozeinek (ordezkariak, masaje-emaileak, eta abarrek) egindako falta larria, falta-egilea jokotik eliminatu eta kantxa nahiz kantxaren inguruko zona uztera behartzen duena.

es falta descalificante

fr faute disqualifiante

en disqualifying foul

219

falta pertsonal (4)

Jokalari batek aurkari bati egiten dion falta: arazuz kontrako kontaktu fisiko baten bidez oztopo egiten dionean gertatzen da, baloia bizirik nahiz hilda dagoela. Bost falta pertsonal egiten dituen jokalaria kantxa utzi behar du.

- es** falta personal
- fr** faute personnelle
- en** personal foul

220

falta pertsonal bat eginarazi (4)

Sin. falta pertsonala egitera behartu (3)
Jokalari batek beste taldeko batekin aurrez aurreko jokoan ari denean, besteari, nahita, jokoa falta eginez hausteko baldintzak jartzea, hark falta egitea lortu nahi duelako.

- es** forzar una falta personal
- en** draw a foul; take the charge

falta pertsonala egitera behartu

Ik. falta pertsonal bat eginarazi

221

falta tekniko (4)

Jokalari batek, entrenatzaileak edo taldeko beste laguntzaile batek kirol-legearen kontra jokatzeari egindako falta, adibidez protesta edo irain egitea-gatik ezartzen zaiena. Falta pertsonal batekin, jaurtiketa libreekin eta baloia beste taldeari emanez zigortzen da.

- es** falta técnica; técnica
- fr** faute technique
- en** technical foul

222

faltaz kargatu (4)

Jokalari batek partidako denbora-epe labur batean falta pertsonal askotxo (3 edo 4, adibidez) egin.

- es** cargarse de faltas

223

flash (4)

Blokeatzen duen jokalaria defenda-tzaileak egiten duen mugimendua, blokeatutako jokalaria ibilbidea eragozteko asmoarekin egiten dena. Ikus body-check.

- es** flash
- fr** flash
- en** flash

224

flotatu (4)

Aurkari bat markatu baina markaketa-koko tarte bat utziz, aldi berean erasoko beste hainbat ekintza egin ahal izateko, adibidez pase bat moztu, taldeko beste bati lagundu, etab.

- es** flotar
- en** sag; slough off

225

gainkarga (4)

Jokalekuko eremu jakin batean bestee-tan baino jokalaria gehiago sartu eta joko gehiago egitea.

- es** sobrecarga
- en** overloading

226

gainkargatu (4)

Jokalekuko eremu jakin batean bestee-tan baino jokalaria gehiago sartu eta joko gehiago egin.

- es** sobrecargar
- en** overload the zone

227

galdu (4)

Talde batek beste batek baino puntu gutxiago lortu partida batean.

- es** perder
- fr** perdre
- en** lose

228

galtze (4)

Sin. porrot (3)

Partida batean aurkako taldeak baino puntu gutxiago lortzea, eta, beraz, galtzaile izatea.

es derrota**fr** défaite**en** defeat; loss

229

garaipen (4)

Partida batean aurkako taldeari irabaztea.

es victoria**fr** victoire**en** victory; win**garaitu**

Ik. irabazi

gelditu

Ik. geralditi

230

geralditi (4)

Sin. gelditu (4)

Jokalari bat gelditi geratzea, baloiarekin edo baloirik gabe, hau da, baloia botetka ibiliz edo pase bat hartzeko zain dagoela.

es parada**fr** arrêt**en** stop

231

gorputz-itzuli (4)

Erasoko jokalaria batek egiten duen halako biraketa-mugimendua: bere inguruan buelta eman eta markatzen ari zaion jokalariari bizkarra emanda geratzen da. Mugimendu hori egin daiteke baloiarekin edo baloirik gabe.

es reverso**fr** revers**en** reverse; roll

232

hartu (4)

Beste lagun batek bidalitako errebotetik edo mozte batetik etorritako baloia kontrolatuz jaso.

es recibir; recepcionar**fr** recevoir**en** receive

233

hartze (4)

Beste taldekide batek bidalitako baloia jasotzea.

es recepción**fr** réception**en** reception

234

hartze-iskin (4)

Sin. hartzeko keinu (3)

Erasoko keinu bat da, defendatzailea engainatu eta baloia modurik egokienan hartzeko egiten dena.

es finta de recepción

235

hartzeko esku (4)

Erasoan ari den taldeko jokalaria batek bere taldeko beste bati, baloia eskatu nahi dionean, besoa luzatuz erakusten dion eskua, baloia zein eskurekin hartuko duen adierazteko luzatzen duena.

es mano de recepción**hartzeko keinu**

Ik. hartze-iskin

236

heltze asimetriko (4)

Baloia heltzeko modua: bi eskuak jaurtiketaren mugimenduaren arabera jartzen dira.

es agarre asimétrico

237

heltze simetriko (4)

Baloiari heltzeko modua: bi eskuak simetrikoki jartzen dira, baloiaren muturretan.

es agarre simétrico

238

hiru jaurtiketa libre (4)

Jokalari bati hiru jaurtiketa libre egiteko ematen zaion aukera. Jokalari horri 6,75 metroko marraren atzetik falta pertsonal bat egiten diotenean sortzen da aukera hori.

es tres tiros libres

fr trois lancers francs

en three free throws

hiru puntuko ekinaldi

Ik. hiru puntuko saio

239

hiru puntuko jaurtiketa (4)

Jokalekuaren aurrealdean, 6,75 m-ko marraren eta hondoko marraren arteko eremuaren kanpotik egiten den jaurtiketa; hiru puntu balio ditu.

es lanzamiento de tres puntos; tiro de tres; tiro triple

fr tir à trois points

en three-point basket

240

hiru puntuko saio (4)

Sin. hiru puntuko ekinaldi (3)

Hiru puntuko saskiratzea egiten saiatzea.

es intento para tres puntos

fr tentative de panier à trois points

en three-points attempt

hiru puntuko saskiratze

Ik. hiruko

241

hiruko (4)

Sin. hiru puntuko saskiratze (3)
6,75 m-ko marra baino atzeragotik lortutako saskiratzea; hiru puntu balio ditu.

es canasta triple; triple

fr panier de trois points

en three-points field goal

242

hondoko sake (4)

Hondoko marratik egiten den sakea.

es saque de fondo

fr remise en jeu de la ligne de fond

en end line throw-in

243

hurbileko jaurtiketa (4)

Gutxi gorabehera 3 metrotik beherako tarte batetik egindako jaurtiketa.

es tiro cercano; tiro de cerca

fr lancer de près; tir de près

en close-in shot; inside shot; short shot

244

huts egin (4)

Saskiratzen saiatu eta ez lortu.

es fallar

fr manquer

en miss

245

huts egindako jaurtiketa (4)

Baloia saskira botatzea eta ez sartzea.

es tiro fallado; tiro fallido

fr essai non réussi; lancer manqué; tir manqué

en missed shot; unsuccessful throw

246

hutsarte (4)

Entrenatzailearen edo haren laguntzailearen eskariz jokoan egiten den etenaldi arautua; minutu bateko iraupena izaten du eta, bitarte horretan, denbora-erlojua geratuta egoten da.

es tiempo muerto**fr** temps mort**en** timeout

247

hutsunea egin (4)

Sin. lekua egin (3)

Erasotzaile batek edo gehiagok leku libreak utzi, taldekide bati saski aldera errazago mugitzen laguntzeko.

es aclarar un espacio; despejar un espacio; hacer un aclarado**fr** libérer un espace

248

irabazi (*zerbait*) (4)

Sin. garaitu (4)

Talde batek beste batek baino puntu gehiago lortu partida batean.

es ganar**fr** gagner**en** win

249

irteteko iskin (4)

Baloiarekin egiten den keinu edo iskin: 1 x 1eko jokoan abantaila lortzeko egiten da, boteak egiten hasi aurretik.

es finta de salida**irteteko pase**

Ik. kontraerasoko lehenengo pase

250

iskin (4)

Sin. keinu (4); iskintxo (3)

Jokalari batek, defentsan nahiz erasoan, aurkaria engainatzeko asmoarekin egiten duen itxurazko mugimendu azkarra.

es finta**fr** feinte**en** fake; feint

251

iskin egin (4)

Sin. keinu egin (4)

Keinu bat egin, betiere aurkaria deskolatu eta engainatzeko asmoz.

es fintar**fr** feinter**en** fake out; fake; feint**iskintxo**

Ik. iskin

252

jasotako faltak (4)

Jokalari bati partidaren egindako falta pertsonal guztiak, estatistika-orrian zenbatzen direnak.

es faltas recibidas**fr** fautes subies**en** fouls suffered

253

jaurti (4)

Sin. bota (4)

Jokalari batek baloia saskira sartzeko asmoarekin bidali.

es lanzar; tirar; lanzar a canasta**fr** lancer; tirer**en** shoot; throw

254

jaurtiketa (4)

Jokalari batek baloia saskira botatzea, esku batekin edo biekin.

es lanzamiento; tiro**fr** lancer; tir**en** shot; throw

255

jaurtiketa baliogabe (4)

Arbitroak ontzat ematen ez duen jaurtiketa, arauen arabera egin ez delako baliorik gabe utzi duena.

- es** tiro nulo
- en** disallowed throw

256

jaurtiketa bat blokeatu (4)

Defendatzaile batek aurkako taldeko erasotzaile bati baloia saskira jaurtitzen ez utzi.

- es** bloquear un tiro; taponar un tiro
- fr** bloquer un lancer
- en** block a shot; swat

257

jaurtiketa estatiko (4)

Sin. bi hanka gaineko jaurtiketa (3)
Oinak lurretik altxatu gabe egiten den jaurtiketa.

- es** tiro estacionario; tiro estático; tiro fijo
- fr** tir à l'arrêt; tir de pieds fermes
- en** set shot

258

jaurtiketa garbi (4)

Sin. jaurtiketa zuzen (3)
Baloia saskira zuzen-zuzen, taularik eta uztairik ukitu gabe, sartzen den jaurtiketa.

- es** tiro directo; tiro limpio
- fr** lancer direct; lancer net
- en** clean shot; swish shot; swisher

259

jaurtiketa libre (4)

Jokalari bati puntu bat lortzeko ematen zaion aukera. Aurkari batek falta personal edo tekniko bat egin diolako gertatzen da; jaurtiketa libreko marra-
ren atzetik, baloia saskira botatzen uzten zaio, inolako oztoporik gabe eta erlojua geldirik dela.

- es** tiro de castigo; tiro libre; tiro de personal; lanzamiento libre
- fr** lancer franc; tir libre
- en** free throw; foul shot; free shot; charity shot

260

jaurtiketa libre gehigarri (4)

Jokalari bati jaurtiketa libre bat egiteko ematen zaion aukera. Jokalari horri baloia saskira botatzeko unean falta egin eta, hala ere, saskiratzen duenean gertatzen da.

- es** tiro libre adicional
- fr** lancer franc supplémentaire; second lancer franc
- en** bonus free throw; further free throw

261

jaurtiketa oztopatu (4)

Sin. jaurtiketa punteatu (3)
Defendatzaileak besoak mugitu tapoia jartzeko keinua eginez, pertsonalik egin gabe eta baloia botatzen ez uzteko traba eginez.

- es** molestar el tiro; puntear el lanzamiento

jaurtiketa punteatu

Ik. jaurtiketa oztopatu

jaurtiketa zuzen

Ik. jaurtiketa garbi

262

jaurtiketa zuzendu (iz.) (4)

Jokalari batek baloia saskira bota nahi duenean defendatzaileak jartzen dion txapela saihesteko egiten duen keinu-
mugimendu azkarra: baloia botatzen hasi orduko alde batera mugitu eta txapela saihestuz botatzen du.

- es** lanzamiento rectificadó
- fr** lancer désaxé
- en** fallaway shot

263

jaurtiketa-iskin (4)

Sin. jaurtitzeko keinu (3)

Baloia saskira bota nahi delako itxura eginez defentsa engainatzeko egiten den keinua.

es finta de tiro**fr** feinte de lancer**en** fake shot

264

jaurtiketa-posizio (4)

Sin. jaurtitzeko posizio (4)

Jokalari batek baloia saskira botatzeko har dezakeen beso-jarrerarik egokiena, hau da, besoa aurrera luzatuta eta besaurrea 90 graduko angeluan okertuta.

es posición de tiro**fr** position de lancer**en** shooting stance; shooting position

265

jaurtitze-doitasun (4)

Jaurtitzaileren kontzentrazio psikologikoa eta jaurtitzeko mekanika teknikioki ondo menderatzea bilduz lortzen den ezaugarria.

es precisión en el lanzamiento

266

jaurtitzeko aukera (4)

Jokalari bati jaurtiketa egiteko unerik egokiena noiz den eta zein jaurtiketa-mota egin behar duen jakiteko gaitasuna ematen dion oinarri teknikoa.

es selección de tiro**jaurtitzeko keinu**

Ik. jaurtiketa-iskin

jaurtitzeko posizio

Ik. jaurtiketa-posizio

267

jauzi-gailurreko jaurtiketa (4)

Sin. esekidurazko jaurtiketa (4)

Jokalari batek gora jauzi egin eta jauziaren gorenean dagoela egindako jaurtiketa.

es tiro en suspensión**fr** lancer en suspension; tir en suspension; tir en extension**en** jump shot

268

jauzi-gailurreko pase (4)

Sin. esekidurazko pase (4)

Jokalari batek gora jauzi egin eta jauziaren gorenean dagoela egindako pasea.

es pase al vuelo; pase en suspensión**fr** passe dans le saut; passe en saut**en** jump dump pass; jump pass

269

jokalari-falta (4)

Jokalari batek partidari zehar egindako falta pertsonalen zerrendan sartzen den falta.

es falta de jugador**fr** faute de joueur**en** player foul

270

jokalariaren ibilbide (4)

Jokalari batek edozein norabidetan egindako lekualdaketa.

es trayectoria del jugador**fr** trajet effectué par un joueur**en** path of the player

271

jokaldi (4)

Jokalari batek edo gehiagok beren jardunean egiten dituzten ekintzetako bakoitza.

es jugada**fr** coup**en** move; stroke

272

jokaldi berezi (4)

Talde batek, aurkariaren joko-ezaugarriak kontuan hartuz eta kantxan dauzkan jokalariren gaitasunak aprobetxatzeko asmoz, aldez aurretik prestatutako jokaldia, jokoaren une jakin batzuetan erabiliko duena, adibidez, baloia edukitzeko denbora agortzeaz dagoenean, edo jokoaren une larri eta korapilatsuetan.

es jugada especial

273

jokaleku-aukeratze (4)

Sin. jokaleku-hautapen (3)

Talde bateko kapitainak partida hasi aurretik bere saskia aukeratzea. Kantxa neutraletan, jokaleku-hautapena zozketa bidez erabakitzen da.

es elección de campo

fr choix du panier

en choice of basket

jokaleku-hautapen

Ik. jokaleku-aukeratze

274

jokalekuan sartu (4)

Sin. kantxaratu (4)

Jokalaria bat, arbitroen baimena lortu ondoren, jokalekura irten, taldekide bat ordeztu eta partidaren parte hartu behar duelako.

es entrar en el terreno de juego

fr entrer sur le terrain; pénétrer sur le terrain de jeu

en enter the court; enter the playing court

275

jokalekutik atera (4)

Sin. kanpora joan (3)

Jokalaria bat, arbitroari baimena eskatu ondoren, jokalekuko mugetatik kanpora irten.

es salir del terreno de juego

fr quitter le terrain de jeu

en leave the playing court

276

joko libre (4)

Jokatzeko modu antolatugabea, erasoan unean sortzen diren eraso-aukeren arabera moldatuz egiten dena.

es juego libre

en free-style play

joko-denbora

Ik. arauzko denbora

277

joko-sistema (4)

Talde batek bere neurrira prestatutako joko-konbinazio teknikoak; aurrez probatu eta ikasitako jokaldiz eta, jokoaren arabera, jokalariek era batera edo bestera antolatuz aplikatzen da (2-1-2, 1-2-2, 1-3-1 edo 1-4, etab.).

es sistema de juego

fr système de jeu

en playing system

278

jokoa eten (4)

Sin. jokia gelditu (3)

Arbitroak jokia gerarazi, arau-urratze bat edo falta bat egin delako, edo bidezkotzat jotzen duen beste edozein arrazoirengatik.

es interrumpir el juego; detener el juego

fr arrêter le jeu; suspendre le jeu

en suspend play; stop the game

jokoa gelditu

Ik. jokia eten

279

jokoan ipini (4)

Partida bat hasi edo, partida barruan, etendako jokoiari berriro ekin, baloia jokoan jarritz.

- es** poner en juego
fr engager; mettre en jeu; remettre en jeu
en put in play; put into play

280

kako (4)

Saihets aldera egiten den jaurtiketa, besoa buruaren gainetik arku moduan okertuz.

- es** gancho; tiro de gancho
fr tir à bras roulé; tir cuiller
en hook shot

281

kako-pase (4)

Eskua buruaren gainetik biribilduz albo batera egiten den pasea.

- es** passe de gancho
fr passe à bras roulé; passe cuiller; passe en balancier; passe en crochet
en hook pass

282

kanpoko joko (4)

Jaurtiketa libreko korridoretik kanpora egiten den erasoko joko, baloia azkar mugiaraziz eta urrunetik jaurtiz egiten dena.

- es** juego exterior
fr jeu à l'extérieur de la raquette
en outside play

kanpora joan

Ik. jokalekutik atera

283

kantxako jaurtiketak (4)

Partida batean talde batek egindako bi puntuko eta hiru puntuko jaurtiketa-saio guztiak, partida-amaierako estatistiketan kontatzen direnak.

- es** tiros de campo

kantxaratu

Ik. jokalekuan sartu

284

karga (4)

Jokalaria batek, baloiarekin edo baloirik gabe, aurrera egin nahian aurkari baten gorputz-enberrari bultza egitean gertatzen den kontaktu pertsonala.

- es** carga
fr charge
en charge; charging

285

kargatu (4)

Karga bat egin.

- es** cargar
fr charger
en charge

keinu

Ik. iskin

keinu egin

Ik. iskin egin

286

kirol-lege (4)

Sin. kiroltasun (3)

Kirola egitean errespetatu beharreko printzipio etikoen multzoa: jokoa-arauak betetzea, aurkariarekin zuzentasunez jokatzeko, aukera-berdintasuna bermatzea, kostatuta ahala edozein bitarteko erabiliz irabazteko asmoa ez izatea, eta irabaztean nahiz galtzean jarrera duina azaltzea.

- es** deportividad
fr sportivité
en sportsmanship

287

kirol-legearen kontrako falta (4)

- es** falta antideportiva
fr faute anti-sportive
en unsportsmanlike foul

kiroltasun

Ik. kirol-lege

288

kokalekuz aldatu (4)

Sin. posizioa aldatu (3)

Jokalari bat, une jakin batean, beste leku estrategiko batera pasatu.

es cambiar de posición

fr changer de position

en shift the position

289

kokapen (4)

Sin. posizio (3)

Jokalari batek saskibaloiko kantxan hartzen duen postua edo leku taktikoa.

es posición

fr position

en position

kontaktu pertsonal

Ik. ukipen pertsonal

290

kontraeraso (iz.) (4)

Talde batek baloia hartu eta, aurkako taldeari defentsa antolatzeko betarik eman gabe, bizkor-bizkor egiten duen erasoa, jokalaria gehiago eta hobeto kokatuak izateak dakarkion abantailaz baliatuz aurrera eramaten duena

es contraataque

fr contre-attaque

en breakaway; counterattack; quick break; fast break

291

kontraerasoko bideak (4)

Kantxaren luzetara egiten diren irudizko bi lerroz osatutako korridoreak dira (bat erdian eta beste bi alboetan); erasotzaileak kontraerasoan alde batetik bestera joateko erabiltzen ditu.

es calles del contraataque

292

kontraerasoko lehenengo pase (4)

Sin. irteteko pase (3)

Defendatzaileak, errebote bat hartu orduko mugituz, kontraerasoari bizkor ekiteko egiten duen pasea.

es pase de salida; primer pase de contraataque

fr passe de dégageant; première passe

en outlet pass

293

kontrako beso (4)

Jaurtiketa bat egiterakoan, baloiari eusten dion besoa.

es brazo contrario

fr bras contraire

kontrako tapoiak

Ik. kontrako txapelak

294

kontrako txapelak (4)

Sin. kontrako tapoiak (3)

Estatistika-orriko zenbakietan sartzen den kontzeptu bat; jokalaria bati edo talde bati partida batean zenbat tapoi jarri dizkioten adierazten du.

es tapones en contra

295

kopuru-nagusitasun (4)

Sin. kopuruz gainditze (3)

Kontraeraso bat egiten denean lortu nahi izaten den abantaila taktikoetako bat: saskiaren aurrean defendatzaile baino erasotzaile gehiagorekin aurkitzea.

es superioridad numérica

fr supériorité numérique

en numerical superiority

kopuruz gainditze

Ik. kopuru-nagusitasun

296

kostatik kostara (4)

Sin. coast to coast (3)

es coast to coast; de costa a costa

en coast to coast

297

kronometraje (4)

Sin. kronometratze (4)

Kronometroaren bidez, joko-denboraldien eta horien arteko etenaldien iraupena neurtu eta kontrolatzea.

es cronometraje

fr chronométrage

en timekeeping; timing

298

kronometratu (4)

es cronometrar

fr chronométrer; mesurer

en time

299

kronometratzailearen seinale (4)

Kronometratzaileak arbitroari aldaketa bat, hutsarte bat, joko-denboraldi baten amaiera edo beste zerbait adierazteko egiten duen seinale akustikoa.

es señal del cronometrador

fr signal du chronométrateur

en timekeeper's signal

kronometratze

Ik. kronometraje

laguntza

Ik. defentsako laguntza

300

laguntza-alde (4)

Bi saskiak irudizko marren bidez lotuz gero, jokalekuan baloia dagoen lekutik urrun geratzen den zona.

es lado débil

fr côté dégarni

en help side; weak side

301

laurden (4)

Sin. zati (4)

Partida baten joko-denboran bereizten diren 10 minutuko zati bakoitza.

es cuarto; período de juego

fr période de jeu

en quarter

lekua egin

Ik. hutsunea egin

302

luzapen (4)

Arauzko denboraren bukaeran bi taldeek berdinduta amaitzen badute, arauzko denboratik kanpora eta berdinketa hori hautsi arte jokatzen den bost minutuko zati bakoitza.

es período extra; prórroga

fr prolongation

en extra period; extra time; overtime

303

mahaiko seinale (4)

Idazkari-mahaian eserita dauden laguntzaileek jokoaren martxari buruz egiten dituzten seinale akustiko edo optikotako bakoitza.

es señal de la mesa

304

markaketa (4)

Sin. markatze (4)

Jokalari bat aurkari baten ondo-ondoan jartzea eta zaintzea, aurkariak eroso mugitzeko eta jokatzeo aukerarik izan ez dezan.

es marcaje

fr marquage

en guarding; marking

305

markaketa flotatzaile (4)

Buruz buruko defentsa-sisteman defendatzailearen eta aurkariaren artean tarte handia utziz egiten den markaketa.

es marcaje flotante
fr flottement de la défense
en floating defence

markatze

Ik. markaketa

306

markatze-distantzia (4)

Markatze-lana egiten duen defendatzailearen eta markatutako erasotzailearen artean izaten den tartea.

es distancia de marcaje
fr distance de marquage
en legal defensive position

307

mozketa (4)

Erasoko mugimendua, saskirantz bizkor hurbildu eta baloia hartu eta saskiratzen saiatzeko leku egokian kokatzeko egiten dena.

es corte
fr percée
en break

308

mugimendu-blokeo (4)

Parte hartzen duten jokalaria mugitzen ari direla egiten den blokeoa.

es bloqueo en movimiento
fr blocage en mouvement
en running screen

nahi gabeko kontaktu

Ik. nahi gabeko ukipen

309

nahi gabeko ukipen (4)

Sin. nahi gabeko kontaktu (3)
 Intentziorik gabe egiten den kontaktu pertsonala eta, beraz, zigorrik merezi ez duena.

es contacto ocasional
fr contact accidentel
en incidental contact; occasional touching

310

nahitako falta (4)

Jakinaren gainean eta berariaz egindako falta pertsonala. Nahitako falta izan dela erabakitzeko, arbitroek argi ikusi behar dute jokalaria falta egiteko asmoa izan duela.

es falta intencionada
fr faute intentionnelle
en intentional foul

311

norabidez aldatu (4)

Erasotzaileak, baloiarekin nahiz baloiarik gabe, bere ibilbidea edo lasterketa-aren bidea aldatu, defendatzailearen markaketari ihes egiteko.

es cambiar de dirección
fr changer de direction
en change direction

312

oin (4)

Jokalaria baloia hanka batekin edo oin batekin nahita ukitzen duenean egiten duen arau-haustea.

es pies
fr pied
en kicking

313

oin ahul (4)

Defentsako lerradurretan, bestea baino atzerago jartzen den oina. Berorren gainean jartzen da gorputzaren pisurik gehiena.

es pie débil
fr pied faible
en weak foot

314

oin libre (4)

Pibotatzean jokalaria finko uzten duen hankaren inguruan batera edo bestera mugituz ibiltzen duen beste hanka.

es pie libre
fr pied libre
en free foot; non-pivot foot

315

oin sendo (4)

Defentsako lerraduretan, bestea baino aurrerago mantentzen den oina.

es pie fuerte
fr pied fort
en strong foot

316

oin-joko (4)

Sin. oin-mugimendu (3)

Jokalari batek hankekin egiten duen mugimendua, defentsa edo erasoko jokaldi baten aurrean berehala erreakzionatzeko prest egon ahal izateko.

es movimiento de pies; trabajo de pies
fr jeu de jambes; jeu de pieds
en footwork

oin-mugimendu

Ik. oin-joko

ordezpen

Ik. aldaketa

317

pantaila (4)

Jokalari batek, baloiaren kontrola ez duen aurkari baten aurrerabidea moteltzeko edo eragozteko, bere gorputza aurrean jarriz egiten duen erasoko ekintza.

es cortina; pantalla
fr écran
en screen; screening

318

partida (4)

Bi talderen arteko norgehiagoka, hamar minutuko lau laurdenetan jokatzen dena. Laurden batetik bestera atsedena egiten da, bi minutukoa lehen laurdenaren eta hirugarrenaren amaieran eta hamabost minutukoa joko-erdian; berdinketa gertatuz gero, taldeetako bat irabazle irteteko behar adina luzapen jokatzen dira (bost minutukoak), eta luzapen bakoitzaren aurretik bi minutuko atsedena egiten da.

es partido; encuentro
fr match; partie
en game; match

319

partidaren akta (4)

Taldeen izenak, lehiaketaren, arbitroen eta pertsonal tekniko eta laguntzaileen izenak, jokalari-zerrendak, partidaren eguna, ordua eta lekua, eta bertan gertatutako gorabehera guztiak (puntuazioa, faltak eta hutsarteak) jasotzeko erabiltzen den dokumentua.

es acta del partido
fr feuille de marque; feuille de match
en scoresheet

320

pasatu (4)

Jokalari batek baloia bere taldeko beste bati bidali.

es pasar
fr passer
en pass

321

pasatu eta alde (4)

Erasotzaile batek markatzen ari zaion defendatzaileari ihes egiteko jokaldi konbinatu bat egin, hau da, baloia bere taldeko beste jokalaria bati bota eta, aldi berean, norabide-aldaketa bat egin.

es pasar y cortar

fr faire un passe-et-va

en give and go; pass and cut

pasatzeko keinu

Ik. pase-iskin

322

pase (4)

Talde bereko jokalarien artean baloia elkarri bidaliz egiten den jokaldia.

es pase

fr passe

en pass; passing

323

pase luze (4)

Jokalaria batek urrun dagoen beste bati egindako pasea.

es pase largo

fr passe longue

en long pass

324

pase-iskin (4)

Sin. pasatzeko keinu (3)

Erasoko iskina, pasea alde batera egingo delako keinua egin eta baloia beste aldera bidaliz egiten dena.

es finta de pase

fr feinte de passe

en ball fake

325

pase-lerro (4)

Jokalaria batek talde bereko beste bati pasea egindakoan baloia, inolako oztoporik aurkituko ez balu, bere bidean jarraituko lukeen ibilbide ideala.

es línea de pase

fr ligne de passe

en passing line

326

pase-lerroa defendatu (4)

Defendatzaile bat baloia daraman jokariaren eta bera zuzenean markatzen ari den aurkariaren arteko pase-lerroan besoak luzatuta jarri, markatzen ari den jokalaria horri baloia pasatzen ez uzteko, edo pasea mozteko.

es defender la línea de pase

fr défendre la ligne de passe

327

pasea moztu (4)

Baloirik gabe dagoen taldeko jokalaria batek aurkariak beste lagun bati botatako baloia bidean hartu eta baloia bereganatu.

es interceptar el pase

fr intercepter une passe

en intercept a pass

pausoak

Ik. urratsak

pausoak egin

Ik. urratsak egin

328

pibotatu (4)

Baloia eskuetan duen jokalaria biraketa-mugimendu bat egin, hau da, hanka bat lurrean finko jarri, ardatz moduan, eta bestea haren inguruan mugitu alde batera edo bestera, baloia defendatzailearen erasotik babesteko.

es pivotar

fr pivoter

en pivot

329

pibotatze (4)

Sin. biraketa (3)

Hanka bat finko utziz, bestea ardatz horren inguruan nahi bezala mugitzea.

Zein hankaren gainean pibotatuko duen aukeratu ondoren, jokalaria ezingo du hanka hori lurretik altxatu, bote bat egin edo baloia beste bati pasatzen ez dion bitartean.

es giro; pivote

fr pivot

en pivot

330

pibotatzeko oin (4)

Sin. biraketa-oin (3)

Baloia hartu duen jokalariai beti lurra ukituz eduki behar duen hanka, hau da, bestea mugitu ahal izateko ardatz gisa erabiltzen duena. Oinak lurrean txandaka jartzen dituenean, biraketa-oina izango da lehenengo bermapuntua; bi oinak lurrean aldi berean jarriz gero, berriz, edozein oin erabili ahal izango da.

es pie de pivote

fr pied de pivot; pied pivot

en pivot foot

porrot

Ik. galtze

331

portaera taktiko-tekniko (4)

Joko-egoeretan garatzen diren soluzio motorretako bakoitza, banaka nahiz taldean hartu ohi dena.

es comportamiento táctico-técnico

posizio

Ik. kokapen

332

posizio-eraso (4)

Erasoan dagoen taldeko jokalarien, eta baita ere defentsan ari diren jokalarien posizio estatikotik abiatuz egiten den eraso.

es ataque posicional

fr attaque placée

en controlled offence

posizioa aldatu

Ik. kokalekuz aldatu

posizioa hartu

Ik. posizioa irabazi

333

posizioa irabazi (4)

Sin. posizioa hartu (3)

Jokalari batek aurrera egin, aurkariak hartu nahi duen kantzako leku jakin batera hura baino lehenago iristeko.

es ganar una posición; coger la posición; tomar la posición

fr prendre une position

en take a position

334

presio-defentsa (4)

Aurkariak kantzara osoan psikikoki eta fisikoki estutu eta urduriaraziz eta gertu-gertutik markatuz egiten den defentsa-sistema, hau da, banakako edo zonakako markaketak areagotuz egiten dena, aurkariari beren erasoko jokoa antolatzen ez utziz eta baloia galaraziko dien akatsen bat egitera behartuz.

es defensa presionante; presión;

pressing

fr pression

en press; pressing

335

presionatu (4)

Kontrako taldea, oro har, edo jokalari jakin bat etengabe behartu eta erasotu, baloiaren kontrola duen unetik beretik, haren jokoa oztopatzeko eta baloiaz jabetzeko asmoarekin. Talde osoaren presio-sistemak ere antolatzen dira (1-2-1-1 edo 2-2-1 edo 1-2-2 edo baita 1-3-1 ere).

es presionar

fr harceler

en press

punpa

Ik. bote

punpatu

Ik. bote egin

336

puntu (4)

Partida bateko emaitzak neurtzeko erabiltzen den kontaketa-unitatea.

es puntu

fr point

en point

337

puntuazio (4)

Sin. tanto-kopuru (4)

Jokalari batek edo talde batek lortutako puntu-kopurua.

es puntuación; tanteo

fr points; score

en score

338

saio (4)

Sin. ekinaldi (3)

Saskira sartzen saiatzea.

es intento

fr essai au but; tentative

en attempt

339

sake (4)

Jokalekuko marren kanpotik baloia berriro jokoan jartzea, jokalaria batek baloia taldekide bati pasatuz egiten dena.

es saque

fr remise en jeu

en inbound pass; pass-in; throw-in

sakea egin

Ik. baloia atera

sarrera

Ik. barneraldi

340

sartu (4)

Jokalari bat bizkor-bizkor beste taldeko defendatzaileen tartetik pasatu, baloia saskira hurbiletik jaurtitzeko asmoz.

es penetrar

fr pénétrer

en drive; penetrate

sartze

Ik. barneraldi

341

sartzeko iskin (4)

Sin. sartzeko keinu (3)

Jokalari bat korrika hasi eta, alde bate-tik joateko keinua eginez, beste aldetik sartzea.

es finta de penetración

sartzeko keinu

Ik. sartzeko iskin

saski

Ik. saskiratze

342

saskia pasatu osteko jaurtiketa

(4)

Jokalari batek bere korrikaldian saskia atzean utzi ondoren egindako jaurtiketa.

es tiro a canasta pasada

saskialdera moztu

Ik. saskirantz moztu

343

saskiari bizkarra emanez jokatu

(4)

Jokalari bat jokoan saskia atzean duela, beste aldera begiratu, aritu.

es jugar de espaldas a la canasta

344

saskirantz moztu (4)

Sin. saskialdera moztu (4)

Baloirik gabe dagoen erasotzaile bat zona zeharkatuz mugitu eta desplazatu, baloia jaso eta hurbiletik jaurti nahi duelako, hutsune bat egin, edo defentsa posizional nahiz estatiko bat desorekatu eta apurtu nahi duelako.

es cortar hacia canasta

345

saskiratu (4)

Baloia saskiaren barruan sartu.

es anotar; conseguir una canasta; encestar

fr faire un panier; marquer un panier

en score a field goal; score

346

saskiratze (4)

Sin. saski (4)

Baloia saskian sartzea.

es canasta; cesto; enceste

fr but; panier

en basket; goal

saskiratze nulu

Ik. baliogabeko saskiratze

347

sukalderaino sartu (4)

es entrar hasta la cocina

348

taktika (4)

Talde batek helburu jakin batekin eta bere indarrez baliatuz erabiltzen duen joko-estrategia jakina.

es táctica

fr tactique

en tactics

349

talde-faltak (4)

Talde batek partidaren laurden bakoitzean egiten dituen faltak. Jokodendora bakoitzean egindako bosgarren faltatik aurrera, bi jaurtiketa librerekin zigortuko da edozein falta.

es faltas de equipo

fr fautes d'équipe

en team fouls

350

taldearen ahalmen (4)

Sin. taldearen potentzial (3)

Talde batek teorian duen jokatzeko indarra, jokalarien gaitasuna, sistema taktikoak, etab. besteekin konparatuz neurtzen dena.

es potencial del equipo

taldearen potentzial

Ik. taldearen ahalmen

tanto-kopuru

Ik. puntuazio

tapoi

Ik. txapel

351

tarteko jaurtiketa (4)

Sin. distantzia ertaineko jaurtiketa (3)

Gutxi gorabehera 3-6 metroko tarte batetik egindako jaurtiketa.

es tiro a media distancia; tiro de media distancia

fr tir à mi-distance

en middle shot

352

taula kontrako jaurtiketa (4)

Baloia nahita taulan jotzeko asmoarekin botatzea, errebote egin eta saskian errazago sartzeko.

es tiro al tablero

fr lancer par le panneau

en backboard shot; bank shot

353

txapel (4)

Sin. tapoi (3)

Doi-doi jokalaria batek baloia saskira botatzen duen unean defendatzaileak eskua aurrean jarriz egiten den oztopatzemodua.

es tapón; gorro

fr lancer tapé

en tap; tip-in

354

txilibitua jo (4)

Sin. adierazi (4)

Arbitro batek partidaren zehar markatu behar dituen xehetasunak (jokalariek egindako faltak, denbora-amaierak, jokaldi-hasierak eta beste) txilibituarekin seinatu.

es pitar; silbar; señalar

fr siffler

en whistle

355

ukipen pertsonal (4)

Sin. kontaktu pertsonal (3)

Elkarren kontrako bi jokalariren artean joko-ekintza baten ondorioz gertatzen den kontaktu fisikoa.

es contacto personal

fr contact personnel

en personal contact

356

urratsak (4)

Sin. pausoak (3)

Jokalaria batek egiten duen falta, baloia eskuetan duela eta araudiak ezarritako mugak kontuan hartu gabe pibotatzeko oina mugitzen duelako edo bera edozein aldetara mugitzen delako.

es pasos

fr marché; marcher

en running; steps; travelling; walking

357

urratsak egin (4)

Sin. pausoak egin (3)

Jokalaria batek baloia eskuetan hartuta urrats bat baino gehiago ematea, bi hankak lurrian dituenetik kontatzen hasita. Faltatzat hartzen da.

es hacer pasos

fr marcher

en travel

358

urruneko jaurtiketa (4)

6,75 m-ko marraren ondotik edo marra hori baino atzeragotik egindako jaurtiketa.

es tiro de lejos

fr lancer de loin; tir de loin

en long shot; long-distance shot

359

uztaitik eseki (4)

Sin. uztairik zintzilikatu (3)

Uztairi heldu eta bertatik zintzilik geratu. Falta tekniko batekin zigortu ohi da, baloia birrindu ondoren oreka berriro lortzeko edo beste jokalariren bat ez lesionatzeko egiten denean izan ezik.

es colgarse del oro

fr s'accrocher à l'anneau

en hang on the ring

uztaitik zintzilikatu

Ik. uztaitek eseki

zafla eman

Ik. zaflatu

360**zaflada (4)**

Jokalari batek jauzi egin eta, airean, baloiari hatzekin ematea, saskian sartzeko.

es palmeo**fr** claquette; tapette; tir poussette; tir tapé**en** tap-in; tip-in**361****zaflatu (4)**

Sin. zafla eman (4)

Jokalari batek jauzi egin eta, airean, errebotetik datorren baloi bati esku batekin edo biekin bultzatu, saskian sartzeko.

es palmear**fr** gifler; taper**en** tap in; tap; tip-in; tip**zati**

Ik. laurden

362**zeharkako blokeo (4)**

Defendatzaile batek baloirik gabe dagoen erasotzaileari egiten dion markaketa eragozteko beste jokalaria batek egiten duen blokeoa.

es bloqueo indirecto**fr** écran effectué loin du ballon**en** screen away; screen away from the ball**zeharkako ikusmen**

Ik. albo-ikusmen

363**zigor (4)**

Falta bat edo arau-hauste bat egin duen taldeari ezartzen zaion zentzabidea.

es penalización; sanción**fr** sanction**en** penalty; sanction**364****zona banatu (4)**

Sin. zona zatitu (3)

Zonakako defentsa baten aurka eraso egin, errazago saskiratzen utziko duten hutsuneak edo leku libreak sortzeko asmoarekin.

es dividir la zona**fr** diviser les lignes de défense**en** to split the defense**zona zatitu**

Ik. zona banatu

zona-defentsa

Ik. zonakako defentsa

365**zonakako defentsa (4)**

Sin. zona-defentsa (4)

Jokalarien kokapen ordenatu batean oinarritzen den defentsa-sistema: jokalaria bakoitzak, buruz buruko defentsa egin beharrean, baloiaren posizioa kontuan hartuz, kantzaren area jakin bat estaltzen du modu sinkronizatuan. Jokalarien hasierako posizioaren arabera, zonakako defentsa-mota asko daude, esate baterako 2-1-2koa, 1-2-2koa edo 1-3-1ekoa.

es defensa en zona; defensa por zonas; defensa zonal**fr** défense de zone**en** zone defence

366

zonakako defentsaren kontrako eraso (4)

Talde batek aurkako taldearen zonakako defentsa gainditzeko hasten duen eraso. Jokalarien hasierako posizioa kontuan izanda, erasoko formazio edo sistema desberdinak daude: 2-3ko formazioa, 3-2ko formazioa, 2-1-2koa, etab.

- es** ataque contra defensa en zona
fr attaque d'une défense de zone
en offence against zone defence;
 zone offence

367

zonakako markaketa (4)

Zonakako defentsa-sistemaren berezko markatze-modua, jokalaria batek aurkari bat zaindu ordez zona bat zainduz egiten dena.

- es** marcaje por zonas
fr marquage par zones
en zone marking

368

zozketa (4)

Talde bakoitza partidaren edo aldi bakoitzaren hasieran zein aldetan jokatzen hasiko den eta zein aulkitan eseriko den erabakitze txanpona botatzea.

- es** sorteo
fr tirage au sort
en toss up

zuzeneko blokeo

Ik. blokeo zuzen

5. ORGANIZAZIOA

369

Europako Saskibaloia Ligen**Batasuna (4)**

Sin. ULEB (4)

es Unión de Ligas Europeas de Baloncesto; ULEB**fr** Union des Ligues Européennes de Basket-Ball; ULEB**en** Union of European Leagues of Basketball; ULEB**FIBA**

Ik. Nazioarteko Saskibaloia Federazioa

370

Nazioarteko Saskibaloia**Federazioa (4)**

Sin. FIBA (4)

Saskibaloiko federazio nazional guztiak biltzen dituen nazioarteko erakundea; saskibaloiko arauak erabakitzen ditu, eta saskibaloia zabaltzeaz eta nazioarteko txapelketak antolatzeaz arduratzen da.

es Federación Internacional de Baloncesto; FIBA**fr** Fédération Internationale de Basketball; FIBA**en** International Basketball Federation; FIBA**ULEB**

Ik. Europako Saskibaloia Ligen Batasuna

6. OROKORRA

371

saskibaloi (4)

Bost jokalarik osatutako bi talderen artean lehiatuz egiten den kirola; baloia kontrako taldeak defendatzen duen saskian sartzen saiatu behar da, eta aurkariak baino puntu gehiago lortzen ahalegindu, betiere jokoaren arauak errespetatuz.

es baloncesto

fr basket; basket-ball

en basketball

EUSKARAZKO AURKIBIDEA

2 x 1, 139
2 x 1era erakarri, 75
2 x 1era etorrazazi, 75
2 x 2 joko, 140
24 segundoen arau, 76
24 segundoen seinale, 77
24 segundoko erloju, 1
24 segundoko tresna, 1
24 segundoko tresnaren arduradun,
28
3 segundoen arau, 78
3 segundoko eremu, 10
5 segundoen arau, 79
6,75 m-ko marra, 12
8 segundoen arau, 80

A

abiada, 81
abiadurako bote, 82
adierazi, 354
ahur-pala, 83
ahur-palazko jaurtiketa, 83
albo, 2
albo-ikusmen, 84
alboko marra, 3
alboko sake, 85
albotik atera, 86
alboz kanpo, 87
alboz kanpora atera, 86
aldaketa, 88
alde sendo, 89
aldi bateko gerald, 90
alley-oop, 91
arau-urratze, 92
araz kontrako kontaktu, 93
araz kontrako ukipen, 93
arazuko denbora, 94

arbitratu, 95
arbitro, 29
arbitro laguntzaile, 30
arbitro nagusi, 31
arbitro-talde, 32
arbitroen seinale, 96
asistentzia, 97
atseden, 98
atsedenaldi, 98
atzealde, 99
atzealdera itzultze, 100
atzera-pase, 101
aulki, 4
aurkari, 33
aurkaria faltaz kargarazi, 102
aurkaria markatu, 103
aurrea hartze, 104
aurrealde, 105
aurrera egin, 106
aurrera-pase, 107
aurreratu, 106

B

babeseko bote, 108
baliogabeko saskiratze, 109
baloi, 5
baloi atxiki, 158
baloi bizi, 110
baloi hil, 111
baloi-galtze, 112
baloia atera, 113
baloia berreskurat, 114
baloia eduki, 115
baloia hartu, 116
baloia izoztu, 124
baloia jokoan egote, 117
baloia menderatu, 118

- baloia moztu, 123
 baloia ongi erabili, 118
 baloiaren aurkako presio, 119
 baloiaren efektu, 120
 baloiaren ibilbide, 121
 baloiaren jabe izan, 115
 baloiaren kontrol, 122
 baloiari bidea moztu, 123
 baloiari eutsi, 124
 baloiaz jabetu, 116
 baloirik gabeko joko, 125
 banakako defentsa, 126
 banakako defentsaren aurkako eraso, 127
 banakako markaketa, 128
 barneko joko, 129
 barneraldi, 130
 barruko joko, 129
 base, 51
 beisbol-pase, 131
 berdindu, 132
 berdinketa, 133
 berdinketa hautsi, 134
 berdinketa-hauste, 135
 berotze-ariketak, 136
 beso jaurtitzaila, 137
 bi aldiko geraldaldi, 138
 bi baten aurka, 139
 bi baten kontra, 139
 bi biren aurkako joko, 140
 bi driblineko falta, 145
 bi eskuko jaurtiketa, 141
 bi eskuko pase, 142
 bi hanka gaineko jaurtiketa, 257
 bi jaurtiketa libre, 143
 bi puntuko jaurtiketa, 144
 bigarren entrenatzaile, 34
 bikoitzak, 145
 biraketa, 329
 biraketa-oin, 330
 biren arteko jauzi, 146
 birrindu, 147
 bizkar-pase, 148
 bizkarra bilatze, 149
 blokeatu, 150
 blokeatzaile, 35
 blokeatze, 151
 blokeo, 151
 blokeo bertikal, 152
 blokeo diagonal, 153
 blokeo horizontal, 154
 blokeo itsu, 155
 blokeo zuzen, 156
 body-check, 157
 borroka, 158
 bosgarren falta, 159
 bosgarren falta pertsonal, 160
 bost pertsonalen adierazle, 6
 bost pertsonalen bandera, 6
 bosteko titular, 43
 bota, 253
 bote, 161
 bote bidezko pase, 163
 bote egin, 162
 bote-pase, 163
 bularreko pase, 164
 bultza egin, 165
 bultzada, 166
 bultzatu, 165
 buru gaineko pase, 167
 buruz buruko defentsa, 126
 buruz buruko defentsaren kontrako eraso, 127
 buruz buruko joko, 168
 buruz buruko markaketa, 128

C

coast to coast, 296

D

defendatu, 169
 defendatzaile, 36
 defendatzailea erakarri, 170
 defentsa, 171
 defentsa albora lerratze, 176
 defentsa alternatiboak, 172
 defentsa konbinatu, 173
 defentsa misto, 173
 defentsa-balantze, 182
 defentsa-blokeo, 174
 defentsa-eremu, 99
 defentsa-errebote, 175
 defentsa-lerradura, 176
 defentsa-triangelu, 177
 defentsako falta pertsonal, 178
 defentsako jokalaria-txandaketa, 179
 defentsako laguntza, 180
 defentsako oinarri tekniko-taktikoak, 181
 defentsara biltze, 182
 desmarkatu, 183
 desmarkatze, 184
 distantzia ertaineko jaurtiketa, 351
 dribinlari, 37
 driblatu, 185
 driblatzailea behartu, 186
 driblatzailea geldiarazi, 187
 driblin, 188

E

egindako faltak, 189
 egokitze-defentsa, 190
 ekinaldi, 338
 elastiko, 72

entrenamendu berezi, 191
 entrenatzaile, 38
 entrenatzaile laguntzaile, 34
 epaile, 29
 epaitu, 95
 eraso, 192, 197
 eraso arin, 193
 eraso bizi, 193
 eraso estatiko, 194
 eraso-blokeo, 195
 eraso-eremu, 105
 eraso-errebote, 196
 erasoaldi, 197
 erasoko falta pertsonal, 198
 erasoko oinarri tekniko-taktikoak, 199
 erasotzaile, 39
 erdiko marra, 7
 erdiko marraren luzapen, 8
 erdiko marraz atzera egite, 100
 erdiko zirkulu, 9
 eremu mugatu, 10
 erortze-pauso, 200
 errebote, 201
 errebote egin, 202
 errebote-blokeo, 203
 errebote-hartzaile, 40
 errebote-triangelu, 204
 erreboteatu, 205
 erregistro kronologiko, 206
 erritmoa aldatu, 208
 erritmo-aldaketa, 207
 esekidurazko jaurtiketa, 267
 esekidurazko pase, 268
 eskolta, 41
 eskrimako pausoak, 209
 esku bakarreko jaurtiketa, 210
 esku bakarreko pase, 211
 eskumutur-kolpe, 212
 eskutik eskurako pase, 213
 estrategia, 214

Europako Saskibalo Ligen Batasuna, 369

F

falta, 215
 falta anizkoitz, 216
 falta bikoitz, 217
 falta deskalifikatzaile, 218
 falta pertsonal, 219
 falta pertsonal bat eginarazi, 220
 falta pertsonala egitera behartu, 220
 falta tekniko, 221
 falta-taula, 11
 faltaz kargatu, 222
 FIBA, 370
 flash, 223
 flotatu, 224

G

gainkarga, 225
 gainkargatu, 226
 galdu, 227
 galtzamotzak, 71
 galtze, 228
 garaipen, 229
 garaitu, 248
 gelditu, 230
 geraldidi, 230
 gorputz-itzuli, 231

H

hartu, 232
 hartzaile, 42
 hartze, 233
 hartze-iskin, 234
 hartzeko esku, 235
 hartzeko keinu, 234
 hasierako talde, 43
 hegal, 44
 hegal-pibot, 45
 hegaleko, 44
 hegaleko pibot, 45
 heltze asimetriko, 236
 heltze simetriko, 237
 hiru jaurtiketa libre, 238
 hiru puntuko ekinaldi, 240
 hiru puntuko jaurtiketa, 239
 hiru puntuko marra, 12
 hiru puntuko saio, 240
 hiru puntuko saskiratze, 241
 hiruko, 241
 hondoko marra, 13
 hondoko sake, 242
 hurbileko jaurtiketa, 243
 huts egin, 244
 huts egindako jaurtiketa, 245
 hutsarte, 246
 hutsunea egin, 247

I

idazkari, 46
 idazkariaren laguntzaile, 47
 idazkariaren mahai, 14
 irabazi, 248
 irteteko iskin, 249

irteteko pase, 292
 iskin, 250
 iskin egin, 251
 iskintxo, 250

J

jasotako faltak, 252
 jaurti, 253
 jaurtiketa, 254
 jaurtiketa baliogabe, 255
 jaurtiketa bat blokeatu, 256
 jaurtiketa estatiko, 257
 jaurtiketa garbi, 258
 jaurtiketa libre, 259
 jaurtiketa libre gehigarri, 260
 jaurtiketa libreko korridore, 15
 jaurtiketa libreko marra, 16
 jaurtiketa oztopatu, 261
 jaurtiketa punteatu, 261
 jaurtiketa zuzen, 258
 jaurtiketa zuzendu, 262
 jaurtiketa-iskin, 263
 jaurtiketa-posizio, 264
 jaurtizaille, 48
 jaurtitze-doitasun, 265
 jaurtitzeko aukera, 266
 jaurtitzeko keinu, 263
 jaurtitzeko posizio, 264
 jauzi-gailurreko jaurtiketa, 267
 jauzi-gailurreko pase, 268
 jokalaria blokeatu, 49
 jokalaria erasotzaile, 39
 jokalaria-falta, 269
 jokalaria-zerrenda, 50
 jokalariaren ibilbide, 270
 jokaldi, 271
 jokaldi berezi, 272

jokaleku, 17
 jokaleku-aukeratze, 273
 jokaleku-hautapen, 273
 jokalekuan sartu, 274
 jokalekutik atera, 275
 joko libre, 276
 joko-antolatzaile, 51
 joko-denbora, 94
 joko-sistema, 277
 jokoia eten, 278
 jokoia gelditu, 278
 jokoan ipini, 279

K

kako, 280
 kako-pase, 281
 kamiseta, 72
 kanpoko joko, 282
 kanpora joan, 275
 kantxa, 17
 kantxako jaurtiketak, 283
 kantxaratu, 274
 kapitain, 52
 karga, 284
 kargatu, 285
 keinu, 250
 keinu egin, 251
 kirol-lege, 286
 kirol-legearen kontrako falta, 287
 kirol-oinetako, 73
 kiroltasun, 286
 kokalekuz aldatu, 288
 kokapen, 289
 komisario, 53
 kontaktu pertsonal, 355
 kontraeraso, 290
 kontraerasoko bideak, 291

kontraerasoko lehenengo pase, 292
 kontrako beso, 293
 kontrako tapoiak, 294
 kontrako txapelak, 294
 kopuru-nagusitasun, 295
 kopuruz gaınditze, 295
 kostatik kostara, 296
 kronometraje, 297
 kronometratu, 298
 kronometratzaile, 54
 kronometratzailearen seinale, 299
 kronometratze, 297
 kronometro, 18
 kuku, 55

L

laguntza, 180
 laguntza-alde, 300
 laurden, 301
 lehortzaile, 56
 lekua egin, 247
 luzapen, 302

M

mahaiko ofizial, 57
 mahaiko seinale, 303
 markagailu, 19
 markaketa, 304
 markaketa flotatzaile, 305
 markatze, 304
 markatze-distantzia, 306
 masaje-emaila, 58
 masajista, 58

mozketa, 307
 mugako marra, 20
 mugimendu-blokeo, 308

N

nahi gabeko kontaktu, 309
 nahi gabeko ukipen, 309
 nahitako falta, 310
 Nazioarteko Saskibalo Federazioa,
 370
 norabidez aldatu, 311

O

ohar-hartzzaile, 46
 ohar-hartzzaileen mahai, 14
 oin, 312
 oin ahul, 313
 oin libre, 314
 oin sendo, 315
 oin-joko, 316
 oin-mugimendu, 316
 ordezko jokalaria, 59
 ordezpen, 88

P

pantaila, 317
 partida, 318
 partidaren akta, 319

pasatu, 320
 pasatu eta alde, 321
 pasatzaile, 60
 pasatzeko keinu, 324
 pase, 322
 pase luze, 323
 pasea moztu, 327
 pase-iskin, 324
 pase-lerro, 325
 pase-lerroa defendatu, 326
 pausoak, 356
 pausoak egin, 357
 pibot, 61
 pibotatu, 328
 pibotatze, 329
 pibotatzeko oin, 330
 porrot, 228
 portaera taktiko-tekniko, 331
 posizio, 289
 posizio-eraso, 332
 posizioa aldatu, 288
 posizioa hartu, 333
 posizioa irabazi, 333
 prakamotzak, 71
 presio-defentsa, 334
 presionatu, 335
 punpa, 161
 punpatu, 162
 puntu, 336
 puntuazio, 337

S

saio, 338
 sake, 339
 sakea egin, 113
 sare, 21
 sarrera, 130

sartu, 340
 sartze, 130
 sartzeko iskin, 341
 sartzeko keinu, 341
 saski, 22, 346
 saskia pasatu osteko jaurtiketa, 342
 saskialdera moztu, 344
 saskiari bizkarra emanez jokatu,
 343
 saskibaloia, 371
 saskibaloiko jokalaria, 62
 saskibaloilari, 62
 saskirantz moztu, 344
 saskiratu, 345
 saskiratzaile, 63
 saskiratze, 346
 saskiratze nulu, 109
 sukalderaino sartu, 347

T

taktika, 348
 talde, 64
 talde-faltak, 349
 taldearen ahalmen, 350
 taldearen potentzial, 350
 taldekide, 65
 tanto-kopuru, 337
 tapoi, 353
 tarteko jaurtiketa, 351
 tarteko zutoin, 66
 taula, 23
 taula kontrako jaurtiketa, 352
 taula-euskarri, 24
 titular, 67
 trailer, 68
 txapel, 353
 txilibitu, 74

txilibitua jo, 354

U

ukipen pertsonal, 355

ULEB, 369

urratsak, 356

urratsak egin, 357

urruneko jaurtiketa, 358

uztai, 25

uztaitik eseki, 359

uztaitik zintzilikatu, 359

Z

zafla eman, 361

zaflada, 360

zaflatu, 361

zati, 301

zeharkako blokeo, 362

zeharkako ikusmen, 84

zigor, 363

zirkulu, 26

zona banatu, 364

zona neutral, 27

zona zatitu, 364

zona-defentsa, 365

zonakako defentsa, 365

zonakako defentsaren kontrako

eraso, 366

zonakako markaketa, 367

zozketa, 368

zutoin altu, 69

zutoin baxu, 70

zuzeneko blokeo, 156

GASTELANIAZKO AURKIBIDEA

2 x 1, 139

A

aclarar un espacio, 247
acta del partido, 319
adversario, 33
agarrar el balón, 116
agarre asimétrico, 236
agarre simétrico, 237
ala, 44
ala-pívot, 45
alero, 44
alero-pívot, 45
alineación, 50
alley-oop, 91
anotador, 46, 63
anotar, 345
anticipación, 104
arbitrar, 95
árbitro, 29
árbitro auxiliar, 30
árbitro principal, 31
área restringida, 10
aro, 25
arrancada, 81
asistencia, 97
atacante, 39
atacar, 192
ataque, 197
ataque contra defensa en zona, 366
ataque contra defensa individual,
127
ataque estático, 194
ataque fluido, 193
ataque posicional, 332
atraer al defensor, 170
atraer la atención del defensor, 170

auxiliar de mesa, 57
avanzar, 106
ayuda, 180
ayuda defensiva, 180
ayudante de anotador, 47

B

balance defensivo, 182
balón, 5
balón en juego, 117
balón muerto, 111
balón retenido, 158
balón vivo, 110
baloncestista, 62
baloncesto, 371
banda, 2
bandeja, 83
banderita de cinco personales, 6
banderita de mesa, 6
banquillo, 4
base, 51
bloqueador, 35
bloquear, 150
bloquear un tiro, 256
bloqueo, 151
bloqueo ciego, 155
bloqueo defensivo, 174
bloqueo del rebote, 203
bloqueo diagonal, 153
bloqueo directo, 156
bloqueo en movimiento, 308
bloqueo horizontal, 154
bloqueo indirecto, 362
bloqueo ofensivo, 195
bloqueo vertical, 152
body-check, 157
bombilla, 15

botar, 162
 bote, 161
 bote de protección, 108
 bote en velocidad, 82
 botella, 15
 brazo contrario, 293
 brazo lanzador, 137

C

calles del contraataque, 291
 cambiar de dirección, 311
 cambiar de posición, 288
 cambiar el ritmo, 208
 cambio, 88
 cambio de paso, 207
 cambio de ritmo, 207
 camiseta, 72
 campo atrás, 100
 canasta, 22, 346
 canasta nula, 109
 canasta triple, 241
 cancha, 17
 capitán, 52
 carga, 284
 cargar, 285
 cargar al contrario de faltas, 102
 cargarse de faltas, 222
 cesto, 22, 346
 cinco inicial de salida, 43
 círculo, 26
 círculo central, 9
 coast to coast, 296
 coger el balón, 116
 coger la posición, 333
 colgarse del aro, 359
 comisario, 53
 compañero de equipo, 65

comportamiento táctico-técnico, 331
 congelar el balón, 124
 conseguir una canasta, 345
 contacto antirreglamentario, 93
 contacto ilegal, 93
 contacto ocasional, 309
 contacto personal, 355
 contraataque, 290
 contrario, 33
 control del balón, 122
 cortar hacia canasta, 344
 corte, 307
 cortina, 317
 cronometrador, 54
 cronometraje, 297
 cronometrar, 298
 cronómetro, 18
 cuarto, 301

D

de costa a costa, 296
 defender, 169
 defender la línea de pase, 326
 defensa, 36, 171
 defensa combinada, 173
 defensa de ajuste, 190
 defensa en zona, 365
 defensa hombre a hombre, 126
 defensa individual, 126
 defensa match-up, 190
 defensa mixta, 173
 defensa por zonas, 365
 defensa presionante, 334
 defensa zonal, 365
 defensas alternativas, 172
 defensor, 36
 deportividad, 286

derrota, 228
descanso, 98
desempatar, 134
desempate, 135
deslizamiento defensivo, 176
desmarcarse, 183
desmarque, 184
despejar un espacio, 247
desplazamiento lateral del defensa,
176
detener el juego, 278
dispositivo de 24 segundos, 1
distancia de marcaje, 306
dividir la zona, 364
doble falta, 217
dobles, 145
dominar el balón, 118
dos contra uno, 139
dos tiros libres, 143
driblador, 37
driblar, 185
dribling, 188

E

efecto del balón, 120
elección de campo, 273
empatar, 132
empate, 133
empujar, 165
empujón, 166
encestador, 63
encestar, 345
enceste, 346
encuentro, 318
entrada, 130
entrar en el terreno de juego, 274
entrar hasta la cocina, 347

entrenador, 38
entrenador ayudante, 34
entrenamiento específico, 191
equipo, 64
equipo arbitral, 32
escolta, 41
estar en posesión del balón, 115
estrategia, 214

F

fallar, 244
falta, 215
falta antideportiva, 287
falta de jugador, 269
falta descalificante, 218
falta doble, 217
falta intencionada, 310
falta múltiple, 216
falta personal, 219
falta personal en ataque, 198
falta personal en defensa, 178
falta técnica, 221
faltas cometidas, 189
faltas de equipo, 349
faltas recibidas, 252
Federación Internacional de Balon-
cesto, 370
FIBA, 370
finta, 250
finta de pase, 324
finta de penetración, 341
finta de recepción, 234
finta de salida, 249
finta de tiro, 263
fintar, 251
flash, 223
flotar, 224

formación inicial, 43
 forzar al driblador, 186
 forzar una falta personal, 220
 fuera de banda, 87
 fundamentos técnico-tácticos en
 ataque, 199
 fundamentos técnico-tácticos en
 defensa, 181

G

ganar, 248
 ganar una posición, 333
 gancho, 280
 giro, 329
 golpe de muñeca, 212
 gorro, 353

H

hacer pasos, 357
 hacer un aclarado, 247
 hacer un mate, 147
 hacerse con el balón, 116
 hundir, 147

I

indicador de las cinco faltas, 6
 intento, 338
 intento para tres puntos, 240
 interceptar el balón, 123

interceptar el pase, 327
 interrumpir el juego, 278

J

juego 1 x 1, 168
 juego 2 x 2, 140
 juego del hombre sin balón, 125
 juego dos contra dos, 140
 juego exterior, 282
 juego interior, 129
 juego libre, 276
 juego uno contra uno, 168
 jugada, 271
 jugada especial, 272
 jugador atacante, 39
 jugador bloqueado, 49
 jugador de baloncesto, 62
 jugador defensivo, 36
 jugador ofensivo, 39
 jugar de espaldas a la canasta, 343

L

lado débil, 300
 lado fuerte, 89
 lanzador, 48
 lanzamiento, 254
 lanzamiento de dos puntos, 144
 lanzamiento de tres puntos, 239
 lanzamiento libre, 259
 lanzamiento rectificado, 262
 lanzar, 253
 lanzar a canasta, 253
 línea central, 7

línea de 6,75 m, 12
línea de banda, 3
línea de demarcación, 20
línea de fondo, 13
línea de pase, 325
línea de tiros libres, 16
línea de tres puntos, 12
línea lateral, 3
lucha, 158

M

machacar, 147
manejar el balón, 118
mano de recepción, 235
marcador, 19
marcador de 24 segundos, 1
marcaje, 304
marcaje flotante, 305
marcaje hombre a hombre, 128
marcaje individual, 128
marcaje por zonas, 367
marcar al adversario, 103
masajista, 58
mesa de anotadores, 14
mesa de auxiliares, 14
molestar el tiro, 261
movimiento de pies, 316

O

oficial de mesa, 57
operador de los 24 segundos, 28
opponente, 33

P

palmeaar, 361
palmeo, 360
palomero, 55
pantalla, 317
pantalón corto, 71
parada, 230
parada en dos tiempos, 138
parada en un tiempo, 90
parar al driblador, 187
partido, 318
pasador, 60
pasar, 320
pasar y cortar, 321
pase, 322
pase a dos manos, 142
pase adelantado, 107
pase al vuelo, 268
pase con bote, 163
pase con dos manos, 142
pase con una mano, 211
pase de béisbol, 131
pase de entrega, 213
pase de gancho, 281
pase de pecho, 164
pase de pellizco, 213
pase de salida, 292
pase en suspensión, 268
pase largo, 323
pase mano a mano, 213
pase picado, 163
pase por encima del hombro, 167
pase por la espalda, 148
pase retrasado, 101
pasillo de tiro libre, 15
paso de caída, 200
pasos, 356
pasos de esgrima, 209
penalización, 363

penetración, 130
 penetrar, 340
 perder, 227
 pérdida de balón, 112
 período de juego, 301
 período extra, 302
 pie de pivote, 330
 pie débil, 313
 pie fuerte, 315
 pie libre, 314
 pies, 312
 pista de juego, 17
 pitar, 354
 pivot, 61
 pivotar, 328
 pivote, 329
 plaqueta, 11
 poner en juego, 279
 poseer el balón, 115
 posición, 289
 posición de tiro, 264
 poste alto, 69
 poste bajo, 70
 poste medio, 66
 potencial del equipo, 350
 precisión en el lanzamiento, 265
 presión, 334
 presión sobre el balón, 119
 presionar, 335
 pressing, 334
 primer pase de contraataque, 292
 prolongación de la línea central, 8
 prórroga, 302
 provocar el 2 x 1, 75
 puerta atrás, 149
 puntar el lanzamiento, 261
 punto, 336
 puntuación, 337

Q

quiebro de muñeca, 212
 quinta falta, 159
 quinta falta personal, 160
 quinteto inicial, 43

R

rebotar, 202
 rebote, 201
 rebote de ataque, 196
 rebote defensivo, 175
 rebote en ataque, 196
 rebote ofensivo, 196
 reboteador, 40
 rebotear, 205
 recepción, 233
 recepcionar, 232
 receptor, 42
 recibir, 232
 recuperar el balón, 114
 red, 21
 regate, 188
 regatear, 185
 registro cronológico arrastrado, 206
 regla de los 24 segundos, 76
 regla de los 3 segundos, 78
 regla de los 5 segundos, 79
 regla de los 8 segundos, 80
 repliegue defensivo, 182
 reserva, 59
 retener el balón, 124
 reverso, 231
 rotación de jugadores en defensa,
 179
 rueda de calentamiento, 136

S

sacar, 113
 salir de banda, 86
 salir del terreno de juego, 275
 salto entre dos, 146
 sanción, 363
 saque, 339
 saque de banda, 85
 saque de fondo, 242
 secador de la cancha, 56
 secador del piso, 56
 segundo entrenador, 34
 selección de tiro, 266
 señal de la mesa, 303
 señal de los 24 segundos, 77
 señal de los árbitros, 96
 señal del cronometrador, 299
 señalar, 354
 servicio, 97
 silbar, 354
 silbato, 74
 sistema de juego, 277
 sobrecarga, 225
 sobrecargar, 226
 soporte del tablero, 24
 sorteo, 368
 superioridad numérica, 295
 suplente, 59
 sustitución, 88

T

tablero, 23
 tablilla, 11
 táctica, 348
 tanteo, 337

tapón, 353
 taponar un tiro, 256
 taponos en contra, 294
 técnica, 221
 terreno de juego, 17
 tiempo de juego, 94
 tiempo muerto, 246
 tirador, 48
 tirar, 253
 tiro, 254
 tiro a canasta pasada, 342
 tiro a dos manos, 141
 tiro a media distancia, 351
 tiro al tablero, 352
 tiro cercano, 243
 tiro con las dos manos, 141
 tiro con una mano, 210
 tiro de castigo, 259
 tiro de cerca, 243
 tiro de dos, 144
 tiro de gancho, 280
 tiro de lejos, 358
 tiro de media distancia, 351
 tiro de personal, 259
 tiro de tres, 239
 tiro directo, 258
 tiro en bandeja, 83
 tiro en suspensión, 267
 tiro estacionario, 257
 tiro estático, 257
 tiro fallado, 245
 tiro fallido, 245
 tiro fijo, 257
 tiro libre, 259
 tiro libre adicional, 260
 tiro limpio, 258
 tiro nulo, 255
 tiro triple, 239
 tiros de campo, 283
 titular, 67
 tomar la posición, 333

trabajo de pies, 316
trailer, 68
trayectoria del balón, 121
trayectoria del jugador, 270
tres tiros libres, 238
triángulo de rebote, 204
triángulo defensivo, 177
triple, 241

U

ULEB, 369
Unión de Ligas Europeas de Balon-
cesto, 369

V

victoria, 229
violación, 92
visión marginal, 84

Z

zapatilla, 73
zona de 3 segundos, 10
zona de ataque, 105
zona de defensa, 99
zona neutral, 27
zona restringida, 10

FRANTSESEZKO AURKIBIDEA

A

adversaire, 33
 aide, 180
 aide arbitre, 30
 aide marqueur, 47
 aile, 2
 ailier, 44
 ailier fort, 45
 alignement, 50
 alley-oop, 91
 anneau, 25
 anticipation, 104
 appareil des 24 secondes, 1
 arbitre, 29, 31
 arbitre-adjoint, 30
 arbitrer, 95
 arrêt, 230
 arrêter le jeu, 278
 arrière, 41
 attaquant, 39
 attaque, 197
 attaque d'une défense de zone, 366
 attaque d'une défense individuelle, 127
 attaque placée, 332
 attaque statique, 194
 attaquer, 192
 attraper le ballon, 116
 avancer, 106
 avant, 44

B

balle, 5
 ballon, 5
 ballon en jeu, 117

ballon mort, 111
 ballon tenu, 158
 ballon vivant, 110
 banc, 4
 barrage, 135
 basket, 73, 371
 basket-ball, 371
 basketteur, 62
 blocage, 151
 blocage en mouvement, 308
 bloquer, 150
 bloquer un lancer, 256
 bloqueur, 35
 body-check, 157
 bouteille, 15
 bras contraire, 293
 but, 346
 buteur, 63

C

capitaine, 52
 centre, 61
 cercle, 26
 cercle central, 9
 changement de rythme, 207
 changement de vitesse, 207
 changer de direction, 311
 changer de position, 288
 changer de rythme, 208
 charge, 284
 charger, 285
 chaussure, 73
 choix du panier, 273
 chronométrage, 297
 chronomètre, 18
 chronométrier, 298
 chronométreur, 54

cinquième faute, 159
 cinquième faute personnelle , 160
 claquette, 360
 coéquipier, 65
 commissaire, 53
 compte chronologique, 206
 constructeur de jeu, 51
 contact accidentel, 309
 contact illégal, 93
 contact personnel, 355
 contre-attaque, 290
 contrôle du ballon, 122
 côté dégarni, 300
 côté fort, 89
 couloir de lancer franc, 15
 coup, 271
 coup de poignet, 212
 cueillir le ballon, 116
 culotte, 71

D

défaite, 228
 défendre, 169
 défendre la ligne de passe, 326
 défense, 171
 défense combinée, 173
 défense d'adaptation, 190
 défense de zone, 365
 défense d'homme à homme, 126
 défense homme à homme, 126
 défense individuelle, 126
 défense mixte, 173
 défenses alternatives, 172
 défenseur, 36
 démarquage, 184
 démarrage, 81
 deux lancers francs, 143

distance de marquage, 306
 diviser les lignes de défense, 364
 double dribble, 145
 double faute, 217
 dribble, 188
 dribler, 185
 dribbleur, 37

E

écran, 317
 écran aveugle, 155
 écran défensif, 174
 écran diagonal, 153
 écran direct, 156
 écran effectué loin du ballon, 362
 écran horizontal, 154
 écran vertical, 152
 effet du ballon, 120
 égaliser, 132
 égalité, 133
 emparer d'un rebond, s', 205
 engager, 279
 entraînement spécifique, 191
 entraîneur, 38
 entraîneur adjoint, 34
 entre-deux, 146
 entrer sur le terrain, 274
 équipe, 64
 équipe arbitrale, 32
 essai au but, 338
 essai non réussi, 245
 essuyeur, 56

F

faire rebondir, 162
 faire un panier, 345
 faire un passe-et-va, 321
 faute, 215
 faute anti-sportive, 287
 faute de joueur, 269
 faute défensive, 178
 faute disqualifiante, 218
 faute intentionnelle, 310
 faute multiple, 216
 faute offensive, 198
 faute personnelle, 219
 faute technique, 221
 fautes commises, 189
 fautes d'équipe, 349
 fautes subies, 252
 Fédération Internationale de Basketball, 370
 feinte, 250
 feinte de lancer, 263
 feinte de passe, 324
 feinter, 251
 feuille de marque, 319
 feuille de match, 319
 FIBA, 370
 filet, 21
 flash, 223
 flottement de la défense, 305
 formation, 50
 formation initiale, 43

G

gagner, 248
 garder le ballon, 124

gifler, 361

H

harceler, 335
 hors du terrain, 87
 hors jeu, 87

I

intercepter le ballon, 123
 intercepter une passe, 327

J

jeu à l'extérieur de la raquette, 282
 jeu à l'intérieur de la raquette, 129
 jeu de jambes, 316
 jeu de pieds, 316
 joueur attaquant, 39
 joueur de basket, 62
 joueur défenseur, 36

L

lancer, 253
 lancer, 254
 lancer à deux mains, 141

lancer à une main, 210
 lancer de loin, 358
 lancer de près, 243
 lancer déposé, 83
 lancer désaxé, 262
 lancer direct, 258
 lancer en suspension, 267
 lancer franc, 259
 lancer franc supplémentaire, 260
 lancer manqué, 245
 lancer net, 258
 lancer par le panneau, 352
 lancer tapé, 353
 libérer un espace, 247
 ligne de centre, 7
 ligne de délimitation, 20
 ligne de fond, 13
 ligne de lancer franc, 16
 ligne de limite, 20
 ligne de passe, 325
 ligne de touche, 3
 ligne délimitant le terrain, 20
 ligne des trois points, 12
 ligne latérale, 3
 ligne médiane, 7
 ligne médiane prolongée, 8

M

maillot, 72
 manier le ballon, 118
 manquer, 244
 marché, 356
 marcher, 356, 357
 marquage, 304
 marquage homme à homme, 128
 marquage individuel, 128
 marquage par zones, 367

marquer l'adversaire, 103
 marquer un panier, 345
 marqueur, 46, 63
 masseur, 58
 match, 318
 match nul, 133
 meneur de jeu, 51
 mesurer, 298
 mettre en jeu, 279

O

officiel de la table, 57
 officiel de la table de marque, 57
 opérateur de l'appareil des 24
 secondes, 28
 opérateur des 24 secondes, 28

P

panier, 22, 346
 panier annulé, 109
 panier de trois points, 241
 panneau, 23
 partie, 318
 pas de recul, 200
 passe, 322
 passe à bras roulé, 281
 passe à deux mains, 142
 passe à rebond, 163
 passe à terre, 163
 passe à une main, 211
 passe au-dessus de l'épaule, 167
 passe avec rebond, 163
 passe cuiller, 281

passé dans le dos, 148
passé dans le saut, 268
passé de baseball, 131
passé de dégagement, 292
passé de poitrine, 164
passé décisive, 97
passé dorsale, 148
passé en arrière, 101
passé en avant, 107
passé en balancier, 281
passé en crochet, 281
passé en retrait, 101
passé en saut, 268
passé longue, 323
passé main à main, 213
passer, 320
passeur, 60
pause, 98
pénétration, 130
pénétrer, 340
pénétrer sur le terrain de jeu, 274
percée, 307
percée derrière le défenseur, 149
perdre, 227
période de jeu, 301
perte du ballon, 112
pied, 312
pied de pivot, 330
pied faible, 313
pied fort, 315
pied libre, 314
pied pivot, 330
piquet, 61
pivot, 61, 329
pivot bas, 70
pivot en avant, 45
pivot en position médiane, 66
pivot haut, 69
pivoter, 328
plaquette, 11

plaquette pour la cinquième faute
personnelle, 6
point, 336
points, 337
position, 289
position de lancer, 264
posséder le ballon, 115
poste, 51
pousse, 166
pousser, 165
premier arbitre, 31
première passe, 292
prendre l'avantage, 134
prendre un rebond, 205
prendre une position, 333
pression, 334
prolongation, 302

Q

quitter le terrain de jeu, 275

R

réalisateur, 63
rebond, 161, 201
rebond défensif, 175
rebond offensif, 196
rebondeur, 40
rebondir, 202
réception, 233
réceptionnaire, 42
recevoir, 232
récupérateur, 40
récupérer le ballon, 114

règle des 24 secondes, 76
 règle des 3 secondes, 78
 règle des 5 secondes, 79
 règle des 8 secondes, 80
 remettre en jeu, 279
 remise en jeu, 339
 remise en jeu de la ligne de fond,
 242
 remise en jeu de la ligne de touche,
 85
 remplaçant, 59
 remplacement, 88
 repli défensif, 182
 repos, 98
 retour en zone, 100
 retour en zone arrière, 100
 revers, 231

S

s'accrocher à l'anneau, 359
 sanction, 363
 score, 337
 se démarquer, 183
 second lancer franc, 260
 servir, 113
 siffler, 354
 sifflet, 74
 signal de l'appareil des 24 secondes,
 77
 signal des officiels, 96
 signal du chronométrateur, 299
 smasher, 147
 sortir du terrain, 86
 sportivité, 286
 stratégie, 214
 supériorité numérique, 295
 support de panneau, 24

suspendre le jeu, 278
 système de jeu, 277

T

table de marque, 14
 table des officiels mineurs, 14
 tableau, 19
 tactique, 348
 taper, 361
 tapette, 360
 temps de jeu, 94
 temps mort, 246
 tentative, 338
 tentative de panier à trois points,
 240
 terrain de jeu, 17
 tir, 254
 tir à bras roulé, 280
 tir à deux mains, 141
 tir à deux points, 144
 tir à l'arrêt, 257
 tir à mi-distance, 351
 tir à trois points, 239
 tir à une main, 210
 tir cuiller, 280
 tir de loin, 358
 tir de pieds fermes, 257
 tir de près, 243
 tir en extension, 267
 tir en suspension, 267
 tir libre, 259
 tir manqué, 245
 tir par dessous, 83
 tir poussette, 360
 tir tapé, 360
 tirage au sort, 368
 tirer, 253

tireur, 48
titulaire, 67
trailer, 68
trajectoire du ballon, 121
trajet effectué par un joueur, 270
triangle de rebond, 204
triangle défensif, 177
trois lancers francs, 238

U

ULEB, 369
un contre un, 168
Union des Ligues Européennes de
Basket-Ball, 369

V

victoire, 229
violation, 92

Z

zone arrière, 99
zone avant, 105
zone d'attaque, 105
zone de défense, 99
zone des 3 secondes, 10
zone neutre, 27
zone restrictive, 10

INGELESEZKO AURKIBIDEA

24-second clock operator, 28
24-second device, 1
24-second rule, 76
24-second signal, 77
3-second area, 10
3-second lane, 10
3-second rule, 78
5-second rule, 79
8-second rule, 80

A

advance, 106
alley-oop, 91
alternative defenses, 172
anticipation, 104
around-the-back pass, 148
assist, 97
assistant coach, 34
assistant scorer, 47
attack, 192, 197
attacker, 39
attempt, 338

B

back court, 99
back door, 149
back pass, 101
back screen, 155
backboard, 23
backboard shot, 352
backboard support, 24
backcourt violation, 100
backdoor play, 149

ball, 5
ball control, 122
ball fake, 324
ball in play, 117
ball spin, 120
bank shot, 352
base line, 13
baseball pass, 131
basket, 22, 346
basketball, 371
basketball player, 62
basketballer, 62
be in possession of the ball, 115
behind-the-back pass, 148
bench, 4
block, 150, 151
block a shot, 256
blocker, 35
board, 23
body-check, 157
bonus free throw, 260
boot, 73
bounce, 161, 162
bounce pass, 163
boundary line, 20
break, 307
break a tie, 134
breakaway, 290

C

captain, 52
catch the ball, 116
centre, 61
centre circle, 9
centre line, 7
change direction, 311
change of pace, 207

change the pace, 208
 charge, 284, 285
 charging, 284
 charity line, 16
 charity shot, 259
 charity stripe line, 16
 chest pass, 164
 choice of basket, 273
 chronological running summary,
 206
 circle, 26
 clean shot, 258
 clear-the-boards, 205
 close-in shot, 243
 coach, 38
 coast to coast, 296
 combination defence, 173
 combined defence, 173
 commissioner, 53
 controlled offence, 332
 cord, 21
 counterattack, 290
 court, 17
 cover, 103

D

dead ball, 111
 defeat, 228
 defence, 171
 defend, 169
 defender, 36
 defense, 103
 defensive fallback, 182
 defensive Foul, 178
 defensive player, 36
 defensive rebound, 175
 defensive triangle, 177

demarcation line, 20
 diagonal screen, 153
 direct screen, 156
 disallowed basket, 109
 disallowed throw, 255
 discontinue, 145
 disqualifying foul, 218
 division line, 7
 double dribble, 145
 double foul, 217
 doubles, 145
 draw a foul, 220
 dribble, 185, 188
 dribbler, 37
 drive, 106, 130, 340
 drop pass, 101
 dunk, 147

E

end line, 13
 end line throw-in, 242
 enter the court, 274
 enter the playing court, 274
 equalize, 132
 extended centre line, 8
 extra period, 302
 extra time, 302

F

fake, 250, 251
 fake out, 251
 fake shot, 263
 fallaway shot, 262

fast break, 290
feint, 250, 251
FIBA, 370
field of play, 17
fifth foul, 159
fifth personal foul, 160
first team player, 67
five, 43
five personal foul marker, 6
flash, 223
floating defence, 305
floor wiperman, 56
footwork, 316
fore court, 105
forward, 44
forward pivot, 45
foul, 215
foul line, 16
foul shot, 259
fouls committed, 189
fouls suffered, 252
free foot, 314
free shot, 259
free throw, 259
free-shot line, 16
free-style play, 276
free-throw lane, 15
free-throw line, 16
freeze the ball, 124
front court, 105
further free throw, 260

G

game, 318
get free, 183
get in the open, 183
give and go, 321

go out-of-bounds, 86
goal, 346
guard, 103
guarding, 304

H

handle the ball, 118
handoff pass, 213
hang on the ring, 359
held ball, 158
help, 180
help side, 300
high post, 69
hook pass, 281
hook shot, 280

I

illegal contact, 93
inbound, 113
inbound pass, 339
incidental contact, 309
individual defence, 126
individual marking, 128
inside play, 129
inside shot, 243
intentional foul, 310
intercept a pass, 327
intercept the ball, 123
International Basketball Federation, 370

J

jam, 147
jump ball, 146
jump dump pass, 268
jump pass, 268
jump shot, 267

K

key, 15
key-hole, 15
kicking, 312
kill the clock, 124

L

lay-up shot, 83
lead pass, 107
leave the playing court, 275
legal defensive position, 306
line-up, 50
live ball, 110
long pass, 323
long shot, 358
long-distance shot, 358
lose, 227
loss, 228
loss of the ball, 112
low post, 70

M

man-to-man defence, 126
man-to-man marking, 128
man-to-man offence, 127
mark, 103
marker, 11
marking, 304
masseur, 58
match, 318
match-up defence, 190
midcourt line, 7
middle post, 66
middle shot, 351
minor official's table, 14
miss, 244
missed shot, 245
mixed defence, 173
move, 271
multiple foul, 216

N

net, 21
neutral zone, 27
non-pivot foot, 314
numerical superiority, 295

O

occasional touching, 309
offence against man-to-man defence, 127
offence against zone defence, 366

offence foul, 198
offensive foul, 198
offensive player, 39
offensive rebound, 196
official, 29
official's signal, 96
officiate, 95
one-hand baseball, 131
one-hand pass, 211
one-hand shot, 210
one-on-one, 168
opponent, 33
out of bounds, 87
outlet pass, 292
outside play, 282
over and back, 100
overload the zone, 226
overloading, 225
overshoulder pass, 167
overtime, 302

P

pass, 320, 322
pass and cut, 321
passer, 60
pass-in, 339
passing, 322
passing line, 325
path of the player, 270
penalty, 363
penetrate, 340
personal contact, 355
personal foul, 219
pivot, 61, 328, 329
pivot foot, 330
pivotman, 61
player control foul, 198

player foul, 269
playing court, 17
playing system, 277
playing time, 94
playmaker, 51
point, 336
position, 289
post, 61
post man, 61
press, 334, 335
pressing, 334
progress, 106
push, 165
pushing, 166
put in play, 279
put into play, 279

Q

quarter, 301
quick break, 290
quintet, 43

R

rebound, 201, 202, 205
rebound man, 40
rebound triangle, 204
rebounder, 40
receive, 232
receiver, 42
reception, 233
recover the ball, 114
referee, 31, 95
refereeing corps, 32

resolve a tie, 134
 rest, 98
 restricted area, 10
 retreat step, 200
 reverse, 231
 ring, 25
 roll, 231
 run out the clock, 124
 running, 356
 running screen, 308

S

sag, 224
 sanction, 363
 score, 337, 345
 score a field goal, 345
 score table, 14
 scoreboard, 19
 scorekeeper, 46
 scorer, 46, 63
 scorer's table, 14
 scoresheet, 319
 screen, 317
 screen away, 362
 screen away from the ball, 362
 screening, 317
 set shot, 257
 shift the position, 288
 shirt, 72
 shoot, 253
 shooter, 48
 shooting guard, 41
 shooting position, 264
 shooting stance, 264
 short shot, 243
 shorts, 71
 shot, 254

sideline, 3
 sideline throw-in, 85
 slough off, 224
 sportsmanship, 286
 spot pass, 107
 start, 81
 static offence, 194
 steps, 356
 stop, 230
 stop the game, 278
 stopwatch, 18
 strategy, 214
 stroke, 271
 strong foot, 315
 strong side, 89
 stuff, 147
 substitute, 59
 substitution, 88
 suspend play, 278
 swat, 256
 swish shot, 258
 swisher, 258

T

table official, 57
 tactics, 348
 take a position, 333
 take the charge, 220
 tap, 353, 361
 tap in, 361
 tap-in, 360
 team, 64
 team fouls, 349
 teammate, 65
 technical foul, 221
 three free throws, 238
 three-point basket, 239

three-points attempt, 240
three-points field goal, 241
three-points line, 12
throw, 253, 254
throw-in, 339
tie, 132, 133
tie ball, 158
tie-breaking, 135
time, 298
timekeeper, 54
timekeeper's signal, 299
timekeeping, 297
timeout, 246
timer, 54
timing, 297
tip, 361
tip-in, 353, 360, 361
to split the defense, 364
toss up, 368
trailer, 68
trajectory of the ball, 121
travel, 357
travelling, 356
turnover, 112
two free throws, 143
two-hand pass, 142
two-hand shot, 141
two-point basket, 144

U

ULEB, 369
umpire, 30
Union of European Leagues of
Basketball, 369
unsportsmanlike foul, 287
unsuccessful throw, 245

V

victory, 229
violation, 92

W

walking, 356
wand, 11
weak foot, 313
weak side, 300
whistle, 354
whistle, 74
win, 229
win, 248
wing, 2
wing, 44
winger, 44
wrist action, 212

Z

zone defence, 365
zone marking, 367
zone offence, 366

ERREFERENTZIA BIBLIOGRAFIKOAK

- COMAS: «Ramon Rivasen partidua bideoan gordetzeko modukoa da du-darik gabe». Entrenatzaileak beste urtebete segituko du Taugresen «talde ikaragarria» osatzeko, Egunkaria, 1996-03-14, 27 or.
- EUSKALDUNON EGUNKARIA: «Base gisa jokatzan duen pibotik onena». Bart jokatu du Magic Johnsonek Los Angeles Lakersekin NBAn, berragerpeneko partiduan», Egunkaria, 1996-01-31, 27 or.
- «Finala galtzea ez zaigu inola ere kaskoan sartzen», Egunkaria, 1996-03-09, 25 or.
- «Zeruan gaude». Taugreseko jokalariai pozez zoratu beharrean agertu ziren Europako Kopa irabazita, Egunkaria, 1996-03-13, 25 or.
- «Adore kontua». Taugresek Europako partiduetako jarrera sutsua beharko du gaur Limogesi irabazteko, Egunkaria, 1995-11-28, 25 or.
- «Aukeraturutako bostak», Egunkaria, 1996-03-12, 16 or.
- «Begiak Atlantan ezarrita. Aurreneko lau sailkatuak joango dira Joko Olinpikoetara», Egunkaria, 1995-06-21, 20 or.
- «Bigarrenean ere ezin. Taugres Baskoniak 86-94 galdu zuen Benettonen aurka Europako Kopako finalean, Egunkaria, 1995-03-15, or.
- «Comasen kezkek. Taugreseko entrenatzaileak Benettonen sasoi, faltak eta epaileak ditu ardura», Egunkaria, 1995-03-12, 26 or.
- «Emozioa monotoniaren ordezkari NBAn. Gaur hasiko dira jokatzan kanporaketak eta Chicago Bulls da faborito nagusia», Egunkaria, 1996-04-25, 27 or.
- «Entrenamendua bailitzen. Jugoslaviak oso erraz gairiditu zuen Alemania eta galtzeke amaitu du lehen fasea», Egunkaria, 1995-06-29, 22 or.
- «Eraso jugoslaviarra, defentsa greziarra. PAOK taldeak eskola bakoitzaren onena biltzen du bosteko titular indartsuan», Egunkaria, 1996-03-10, 26 or.
- «Errekurtsoa, baztertua. «Greziarren azken erasoak 30 segundo baino gehiago iraun zuen», Egunkaria, 1996-04-13, 26 or.
- «Errusiatik gogoz. Taugresek Moskuko Dinamoren aurka jokatu du gaur finalerdietako lehendabiziko partidua», Egunkaria, 1996-02-06, 20 or.
- «Final bero-beroa dator. PAOK taldearen aurkako partidua aurretik tenperatura gora egiten hasi da», Egunkaria, 1996-02-15, 22 or.
- «Galdutako baloietan galduta. Errebotean izan ezik, Benetton guztiz nagusi ageri zen Istanbulean», Egunkaria, 1995-03-16, 20 or.
- «Gozamenerako urteroko zita. Gaur jokatu da NBako All Stars», Egunkaria, 1995-02-12, 23 or.
- «Greziarren apustu latza. Gaur hasiko den Europako Liga lortzeko Greziakoek gastatu dute diru gehien», Egunkaria, 1995-10-26, 24 or.

- «Hirugarrean bai. PAOK taldea baino gehiago izan zen Taugres Baskonia atzo Araba pabilioian jokaturako finalean», Egunkaria, 1996-03-13, 24 or.
- «Houston Rocketsen bigarrena. NBAko final handian, 4-0 nagusitu dira Texaskoak Orlando Magic faboritoaren aurka», Egunkaria, 1995-06-16, 19 or.
- «Inoiz baino txapeldunago. Milaka zaletuk harrera ekitaldirik beroena eskaini zioten Taugres Bakoniari», Egunkaria, 1996-03-14, 26 or.
- «Izar anitz San Antonion. Gaur gauean jokaturako NBAko izarren arteko partidua», Egunkaria, 1996-02-11, 25 or.
- «Jugoslavia berriro nagusi Europan. Lituaniari 1996-90 irabazi zion igandean, Atenasen jokaturako finalean», Egunkaria, 1995-07-04, 21 or.
- «Konfiatu gabe. Kanporaketa hasiko balitz bezala hartu nahi du gaur Taugresek Barcelona taldea», Egunkaria, 1996-05-03, 24 or.
- «Lehen titularen bila. Bidasoak Pulevaren kontra jokaturako du gaur Kopako final laurdenetako partiduan», Egunkaria, 1995-02-23, 23 or.
- «Lituania, Atlantarako bidean. Sabonisen puntuek baldintzatu zuten errusiarren erasoko jokoa», Egunkaria, 1995-07-01, 18 or.
- «Milaka txapeldun. Taugresen agindutakoa bete eta Kopako titulua eskaini die zaletuei Gasteizen», Egunkaria, 1995-03-07, 18 or.
- «Miraria burutu egin da. Taugresen Partizan taldeari 99-88 irabazi eta Europako Kopako finalerdiak jokaturako ditu», Egunkaria, 1996-02-01, 20 or.
- «Taugres berria gaur Zaragozan. Baskoniak Millera eta Brownekin ekingo dio ACB Ligako fase garrantzitsuari», Egunkaria, 1995-10-21
- «Taugres, erasoan. Baskoniak zaletuak «izugarri ilusionatzeko» fitxaketak iragarri ditu datorren asterako», Egunkaria, 1995-06-01, 20 or.
- «Taugres, finalera. Baskonia 104-93 nagusitu zitzaion atzo gaueko partiduan Dinamo Mosku taldeari», Egunkaria, 1996-02-14, 25 or.
- «Taugres, zeruan ate joka. Benettonen aurka jokaturako du gaur bigarren urtez jarraian Europako Kopako finala», Egunkaria, 1995-03-14, 18 or.
- «Tragedia greziarra edo euskal jaia. Taugresen historiara pasatu nahi du gaur zurbaon PAOK-en kontra jokaturako duen final nagusian», Egunkaria, 1996-03-12, 14 or.
- «Zerbakiak ere orekari utsiz. Taugres errebotean nagusi ibili da eta Benetton finala jaurtiketan, Egunkaria, 1995-03-14, 19 or.
- SALVAT, J. [zuz.]. Enciclopedia Salvat de los Deportes. Barcelona: Salvat, 1976. 12 libk.

- Diccionari de futbol. Barcelona: Enciclopedia Catalana, 1992. [Barcelona'92; 28].
- Diccionari de pilota. Barcelona: Enciclopedia Catalana, 1992. [Barcelona'92; 26].
- Diccionari de Basquetbol. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1991. [Barcelona'92; 1].
- Diccionari d'handbol. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1991. [Barcelona'92; 11].
- UZEI. Kirol-hiztegiak: Atletismoa. Gasteiz: SHEE/IVEF, 1994. [Kirol hiztegiak]
- Kirol-hiztegiak: Futbola. Gasteiz: SHEE/IVEF, 1994. [Kirol Hiztegiak]
- Kirol-hiztegiak: Pilota. Gasteiz: SHEE/IVEF, 1994. [Kirol Hiztegiak]